

BOGOMILJUB

cerkven list

za Slovence

Kdoč mene najde
najde živiljenje

Fr. Rozelj

Koledar za januar 1917.

Namen molitve, odločen od sv. očeta za januar:

Da bi se želje božjega Srca Jezusovega popolnoma izpolnile.

Dnevi	Godovi	Posebni nameni moji ve za vsak dan so vsi važni dogodki, potrebe in stiske, ki bi se pripetile	Gesencenje presv. Rešnj. Telesa	
			ljubl. škof.	lavant. škof.
1	Poned.	Novo leto	Trnovo Ljub.	} Stari trg } Sv. Martin p } Slov. Gr. } Sv. Elizabeta } v Sl. Gradcu
2	Torek	Ime Jezusovo	Dobrava p. Kr.	
3	Sreda	Genovefa	Babno polje	
4	Četrtek	Simon stol.	Planina pri C.	
5	Petek	Telesfor	Javorje p. Lit.	
6	Sobota	Sv. Tr. Kralji	Sv. Tr. Kralji	
7	Nedelja	Lucijan	Stari log	} Bolnica Sp. } Draugrad } Razborje } sv. Miklavž } Sv. Ilj } St. Vid
8	Poned.	Severin	Mozelj	
9	Torek	Bazilisa	Red. 1/2 Meh. 1/2 Reg	
10	Sreda	Pavel pušč.	Begunje p. R.	
11	Četrtek	Higin	Olševak	
12	Petek	Ernst	Morobič	
13	Sobota	Bogomir	Trnje	
14	Nedelja	Hilarij	Unec	} Pameče } Dolič } Sv. Peter } Podgorje } Sele } Sv. Daniel v } v Celju
15	Poned.	Maver	Podzemelj	
16	Torek	Honorat	Sora	
17	Sreda	Anton pušč.	Železniki	
18	Četrtek	Stol sv. P. v R.	Sv. Peter Lj.	
19	Petek	Kanut Kr.	Spitalič	
20	Sobota	Fab. in Seb.	Kočevoje	
21	Nedelja	Neža	Sela p. Kam.	} Sv. Jožef v } Celju } M. cer. v Celju } Kapucini v } Celju
22	Poned.	Vincencij	Goriče	
23	Torek	Zaroka B. D. M.	Poljanica	
24	Sreda	Timotej	Brezovica	
25	Četrtek	Spr sv. Pavla	Vrhnika	
26	Petek	Polikarp	Mavčiče	
27	Sobota	Jan. Zlatoust	Stara Oselica	
28	Nedelja	Pavla udova	Goče	} Javna bolniš- } nica v Celju } Šol. s. v Celju
29	Poned.	Franc Salez.	Salezijanci	
30	Torek	Janez milod.	Peče	
31	Sreda	Peter nolán.	Senožeče	

Odpustki

za mesec januar 1916.

1. Ponedeljek. Novo leto. Popolni odpustek: a) udom bratovščine preč. Srca Marijinega; b) udom družbe krščanskih družin; c) tretjerednikom v redovni cerkvi; kjer te ni, pa v farni. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

2. Torek. Presveto Ime Jezusovo. Kjer se v Avstriji danes obhaja zunanja slovesnost tega praznika, dobe danes ali v osmini popolni odpustek vsi verniki, ki prejmejo svete zakramente, so pri sv. maši in molijo po namenu sv. očeta. Kdor hoče torej v nedeljo ali na praznik zadobiti odpustek, mora biti pri dveh sv. mašah, ker pri eni mora že itak biti. V ljubljanski škofiji se ta slovesnost obhaja II. nedeljo po Razglašenju Gospodovem. Popolni odpustek tretjerednikom.

4. Četrtek, prvi v mesecu. Popolni odpustek udom bratovščine presv. Rešnjega Te-

lesa v bratovski cerkvi; če te brez velike težave ne morejo obiskati, pa v farni cerkvi.

5. Petek, prvi v mesecu. Popolni odpustek: a) vsem vernikom, ki prejmejo svete zakramente, premisslujejo dobrotljivost presv. Srca in molijo po namenu sv. očeta; b) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; c) udom bratovščine presv. Rešnjega Telesa kakor včeraj.

6. Sobota, prva v mesecu. Sveti Trije Kralji. Popolni odpustek: a) udom bratovščine naše ljube Gospe presv. Srca v bratovski cerkvi; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir; c) udom bratovščine sv. Družine; d) udom bratovščine sv. rožnega venca v bratovski cerkvi; če te ne morejo obiskati, jim more mesto tega spovednik naložiti kako drugo dobro delo; e) udom družbe živega rožnega venca; f) udom bratovščine za duše v vicah; g) udom družbe krščanskih družin; h) tretjerednikom; i) vsem vernikom, ki prejmejo svete

BOGOLJUŠ

Stane za celo leto K 3.—, za Nemčijo K 3'50, za Ameriko in vse ostale zunanje kraje K 4.—.

Izhaja na začetku vsakega mesca.

Spisi in dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina in darovi pa upravnikištvu „Bogoljuša“ v Ljubljani.

Naš novi cesar — živio!

V tistem trenutku, ko je cesar Franc Jožef izdihnil svojo dušo, je stopil na njegovo mesto odločeni mu naslednik, bivši nadvojvoda, zdaj cesar Karel (Franc Jožef).

Cesar Karel je rojen 17. avgusta leta 1887., je torej v 30. letu starosti.

Novi cesar je pranečak pokojnega Franca Jožefa. Oče njegov je bil umrlji nadvojvoda Oton, ki je brat umorjenega Franca Ferdinanda. Oba pa sta bila sinova nadvojvoda Karla Ludovika, ki je bil brat cesarja Franca Jožefa. Pokojni cesar je bil torej stari stric sedanjega.

Mati našega novega cesarja pa je — še živa — nadvojvodinja Marija Jožefa — resnično pobožna gospa. Ona je hči kraljeve rodbine saške, ki je sploh znana kot zelo verna. Brat, princ Maks, kraljev sin, je duhovnik in je zdaj profesor bogoslovja. Kraljev sin duhovnik — to je v teh časih kaj posebnega.

Kakor mati, tako je tudi soproga cesarjeva, cesarica Cita, blaga in verna ženka, zvesta družica možu, skrbna mati svojih otrok, katerih prvi — cesarjevič — ima biti bodoči cesar.

Pa ne le to — veselejše je, da tudi

mladega cesarja hvalijo, da je veren mož, ki svojo vero kaže tudi s tem, da večkrat prejema sv. zakramente. To je za vsakega moža najboljše spričevalo in največja pohvala — in tudi za cesarja.

Novi cesar je pa tudi takoj prve dni svojega vladanja dal nam Slovencem dokaz svoje naklonjenosti s tem, da je naš domači polk 17., polk »kranjskih Janezov«, imenoval po svojem prvorojencu, cesarjeviču, kar nas je seveda zelo razveselilo. In potem je zopet posebno odlikoval slovenski 20. lovski bataljon.

Da, po vsem tem, kar se sliši o novem cesarju in kar je pokazal že prve tedne svojega vladanja, smemo pričakovati od njega najboljšega.

Želimo mu pa tudi pri nastopu vladanja vse sreče in blagoslova božjega! Naj bi nam v polni meri nadomeščal blagopokojnega Franca Ferdinanda! Naj bi Bog njega in njegovo hišo varoval takih nezgod, kakršnim so visoki gospodje bolj izpostavljeni kot navadni zemljani! Naj bi s pomočjo božjo in pravično vladu vodil vse sebi izročene narode do miru, blagostanja, časne in tudi večne sreče!

Naša nova naslovnna slika.

Na vnani strani »Bogoljuba« vidite danes novo sliko. Kako vam je všeč?

No, novo sliko ste ob novem letu že večkrat videli, saj je bila večkrat spre-

njo podobo tolikokrat menja. Tistim bo zdaj ustreženo. Zdaj ne bo dobil »Bogoljub« kmalu drugega lica, kajti kaj boljšega bomo težko dobili. Naša slika se je mojstru

Mlada cesarska družinica.

njena. Toda takó lepe, kakor je ta, ki jo imate pred seboj, še nismo imeli.

Ravno zato smo doslej naslovnne slike večkrat spreminjali, ker nobena ni bila popolnoma pogodu. Kaj resnično lepega, izvirnega pri nas ni lahko dobiti. — Nekaterim ni bilo všeč, da »Bogoljub« svojo vna-

popolnoma posrečila. Mojster ta je profesor in akademični slikar Anton Koželj v Ljubljani; njegove so tudi druge, manjše naslovnne sličice po listu, ki so tudi prav lične.

Kaj nam naslovnna slika predstavlja, vidite in ni treba veliko razlagati. Vsa sli-

ka je pravzaprav izraz znanega reka: Po Mariji k Jezusu! »Kdor mene najde, najde življenje.« To »življenje« je oni, ki je rekel o sebi: »Jaz sem pot, resnica in življenje.« Ker je pa v združenju z Jezusom vsa naša sreča, zato pomeni to »življenje« obenem življenje milosti na tem svetu in življenje večne sreče na onem. Po Mariji torej k Jezusu; po Jezusu pa do kolikor mogoče velike popolnosti na tem, do neskončne blaženosti na onem svetu.

Množico vseh slovenskih bogoljubov, zlasti še »Bogoljubovih« bralcev, zastopata mladenič in mladenka. Seveda zastopata predvsem vse slovenske Marijine družbenike in družbenice. Vendar nimata družbenih svetinj; zato ne, da bi se ne videlo, kakor da je »Bogoljub« samó za družbenike; pod njegovo streho imajo namreč prostora vsi bogoljubni Slovenci. Zato predstavljata mladenič in dekle vse bogoljube in bogoljubke slovenske sploh.

Pa kako stajate vam všeč naš mladenič in dekle? Čedna, kajne! Pa zakaj bi ne bila? Zoper to nimamo nič, če so mladi ljudje oblečeni čedno, a pri vsem tem dostojno in priprosto. — Ker po vseh krajih naše domovine ne poznate te noše, bodi povedano, da je to »narodna« noša, kakor so jo nosili v nedavno preteklem času po Kranjskem. Žalibog so ti časi minuli; irhaste hlače in peče, kolikor so se še ohranile, so šle v stare omare; svet se je moderniziral, narodna noša se pa nosi v spomin na stare lepe čase samó še ob slovesnih prilikah za parado. Nam, ki smo v mladosti te čase še sami gledali, se skoro milo stori, da je ta lepota proč... Lepa je, kaj? Oh, nič več niso naši fantje videti taki korenjaki, kakor so bili v tej obleki. Toda kaj opazite? Pri vsej lepoti priprostost, nobene navlake, in zlasti ničesar, kar bi vzbujalo mesenost, za kar je pa moderna ženska obleka časih prav nalašč preračunjena in prikrojena. In to je, kar nam zlasti ni všeč na nji.

Seveda obleka ni glavna reč; glavna je — srce. In to hoče izraziti naša slika: srce — to se pravi: celo bitje in celo živ-

ljenje — Mariji in Jezusu! Kjer je vaš zaklad, tam je vaše srce. Ta dva imata svoj zaklad — v Bogu. In tam ga moramo imeti vsi. Druge zaklade bosta pojedla rija in molj; ta ostane! In »Bogoljub« nas ravno tega uči: iskati, kar daje trajno moč; iskati tega, kar je zgoraj, kjer sedi Kristus na desnici Očetovi, da se tudi mi enkrat pokažemo ž njim v slavi.

Mladenič naš je postaven in obenem nedolžen in pobožen, da se mu kar na obrazu bere. Pobožnost nič ne kazi njegove postavnosti. In vesel je tudi: lep šopek ima. Saj ga tudi zasluži, ker je poštenjak. To vam je prav vzor postavnega, pobožnega in veselega mladeniča. Taki naj bi bili vsi naši fantje!

Mlodenka pa daruje Mariji in po Mariji Jezusu to, kar je njen največji zaklad: lilijo, čistost, brezmadežnost. In tudi nji naj bi bila v tem podobna vsa naša dekleta! Vse — lilijo Mariji in Jezusu!

Le pogledajte si ta dva, vsi mladi ljudje, in umejte, kaj vam povesta! Pri vsem tem, da ste svoje mladosti veseli, vas svet ne sme premotiti — vaša mladost bodi posvečena Bogu! Tako hočemo imeti vso mladino slovensko. In kolikor tega dosedaj še nismo dosegli, moramo odlej le še bolj skušati doseči.

Če pa že mladi ljudje morajo biti bogoljubni, potem toliko bolj stari, ki na svetu nimajo več mnogo iskati. Skratka: vsi, vsi brez razlike moramo biti bogoljubi! Naš »Bogoljub« pa bodi glasilo vseh teh bogoljubov, da se še bolj vnamemo za bogoljubnost.

Ker pa je, kakor pri človeku obleka, takó tudi pri listu vnanja oblika le postranska stvar; glavno pa to, kar je znotraj — zato bo »Bogoljub« skušal biti lep tudi znotraj, to je po svoji vsebini. Prinašal bo, kakor je bilo že zadnjič obljubljeno, kolikor mogoče dobro dušno pašo. Med

tako pašo štejejo v tej številki zlasti spise: »Solčni utrinki«, »Nekaj lepega in veselega...«, »Bog je ljubezen« in »Svetniki zadnjega stoletja«. Ti spisi, ki se bodo vsi nadaljevali, so posneti po najboljših nabožnih virih in pisateljih, mojstrih duhovnega življenja. Pa ne samó lepi naj bodo nauki, marveč tudi praktični, to je: potrebam primerni in bralcem resnično koristni, tako da se jim bodo 3 krone, ki jih zanj plačajo, izplačale dobro. Grešnike svariti, nevedne učiti, dvomljivcem prav svetovati, žalostne tolažiti in mlačne dramiti želi »Bogoljub«.

Zato pa naj v tej novi, lepi obliki najde vhod še v one hiše, kjer ga doslej še niso sprejeli. Vse verne slovenske hiše naj mu

odpró vrata! Samó nekdo se mora povsod dobiti, ki bo na taka vrata potrkal.

Vzor v tem je župnija Šent Jurij ob Taboru (na Štajarskem), ki je glede naročnikov »Bogoljuba« že več let prva med vsemi. Ta župnija je le srednje velika, »Bogoljubov« p. celih 236! To visoko število je zasluža zlasti ene požrtvovalne osebe, ki tudi letos piše: Kolikor mi bo mogoče, bom delovala z milostjo božjo, da se število ne bo skrčilo, ampak pomnožilo. Ko bi jo povsod posnemali, bi bilo število naročnikov ne 30, ampak 100 tisoč. In res bi se dalo število v marsikateri župniji še dvakrat ali trikrat zvišati. Kjer so pa že na višku, pa prosimo, naj skrbе, da bodo kljub zvišani ceni vsaj na tej višini ostali.

Odkupljajte čas, ker dnevi so hudi!

Vojska molivcev — zberi se, dvigni se!

21. nedeljo po Binkoštih smo brali v nedeljskem berilu te sv. Pavla besede: Odkupljajte čas...! Kot da jih je zapisal nalašč za naš čas!

Dnevi so hudi! Če so bili hudi dnevi ob Pavlovem času, kako hudi so šele zdaj! Ali si moremo kaj hujšega misliti, kakor je to, kar se godi okoli nas? In to gre že tretje leto in konca še nikjer!

Odkupljajte čas! To se pravi: Rabite čas modro in dobro! Ne zgublajte, ne tratite dragęga časa! — Če je čas vedno dragocena reč, ki jo je škoda brez haska tratiti, kako dragoceni so šele ti dnevi, v katerih živimo!

Vsak dan jih ječi po bojiščih, po bolnišnicah, v ujetništvu na milijone; vsak dan jih umira na tisoče! In ti kličejo po naši pomoči: Pomagajte nam, da ne omagamo; rešujte nas, da se ne pogubimo!

Ali jim bomo prošnjo odrekli? Ali pa se obotavljali pomagati? Pomoč je nuja! Kar je zamujeno, se ne da več popraviti. Vsakega dneva, ki ga zamudimo, je škoda.

Pomagamo jim pa na ta način, da jim

pošiljamo dobre knjige in časnike, s katerimi se kratkočasijo, tolažijo in krepčajo; rožnevence in druge svete reči, da jih rabijo, in pomagamo jim zlasti z molitvijo. — Ali to delamo? Delamo v tisti meri, kakor je potreba velika in silna?

Odkar je vojska, vedno imamo ta občutek, da mi, ki smo doma, premalo čutimo z ubogimi trpini-vojaki, da se premalo zanimamo za njih dušno stanje in za njih zveličanje. Kajti to je končno glavna stvar, za katero se vernemu kristjanu gre pri vsaki stvari. »Kaj pomaga, če ves svet pridobiš, na svoji duši pa škodo trpiš!« To je in ostane resnično vedno in v vseh okoliščinah. — Časniki vojake veliko hvalijo. No, saj je prav, saj hvalo res zaslužijo. Toda kaj imajo od tega oni, ki so padli in ki še bodo? Ena češčena-marija bi jim več pomagala.

Da se res premalo zanimamo za njih dušne potrebe, priča to, da ljudje v tem času velikega in naglega umiranja čutijo bolj malo potrebe, združiti se v posebni bratovščini, ki ima za ta čas najpotreb-

nejši namen: skrbeti za zveličanje umirajočih. »Hvala Bogu, nam ni še nič hudega; pri nas se vojska še nič ne pozna!« Takó se sliši večkrat, da zadovoljno rekó ljudje, ki imajo še vsega dosti jesti. No, kdo bi jim ne privoščil, če imajo! Naj bi le vsi imeli! Toda ta zadovoljnost nam ne sme pustiti pozabiti onih, ki se jim ne godi tako dobro, kakor nam. Če nam »še ni hudega«, je pa hudega dovolj drugim. Pa kako hudega! Ali hočemo še kaj hujšega, kakor kar se godi?!

7 milijonov jih je najmanj že mrtvih. Če so vsi v nebesih, dobro je. Če so le res! Upamo za gotovo, da je Bog vsem milostljiv sodnik. Toda če slišimo o raznih pregrehah... če slišimo, kako so duhovno zapuščeni..., potem se nam morajo vsaj smiliti in jim moramo skušati pomagati iz daljave, kolikor jim največ moremo. — Če umrje nenadno neprevidena kaka stara ženica, ki je krščansko živela, smo žalostni in nas nekoliko skrbi, češ previdena ni bila... V srbskem ujetništvu je umrlo naših vojakov 35—40.000. Ali so bili vsi prevideni?... V ruskem ujetništvu tudi umirajo. Ali imajo po ogromni ruski državi raztreseni vsi duhovnika ob smrtni uri?...

Oh, pri teh razmerah bi bilo potrebno, da bi — ko bi imeli čas, — neprenehoma klečali pred tabernakelnom in klicali božje usmiljenje:

Usmili se, Gospod, usmili se ubogih troinov! Usmili se duš, za katere si toliko trpel! Hiti jim na pomoč, kjerkoli so, trpé, ječé in umirajo! Pošlji jim pomoč iz svetišča in varuj jih s Sijona!

Sprejmi njih trpljenje v pokoro za njih grehe! Rotim te pri tvojih ranah: Bódi jim milostljiv sodnik! Marija, Marija, hiti jim na pomoč! Prosim te pri tvojih bolečinah: Varuj jih! Razgrinaj čeznje svoj materinski plašč! Prosi zanje zdaj in ob njih smrtni uri! Angeli varhi, spremljajte jih, vodite jih, varujte jih! Vsi svetniki božji, hitite jim na pomoč!

Ker pa ne moremo vedno pred tabernakljem klečati, pa mimogrede, pri delu, na poti pošiljajmo take vzdihne k Bogu! In vse naše molitve: rožni venci, križevi poti, svete maše, sveta obhajila naj odmevajo od teh vzdihov, naj se opravljajo v ta namen.

In da bomo molili bolj gotovo, bolj združeno, bolj organizirano, z večjim uspehom, vpišite se vsi, vsi v bratovščino za umirajoče! Vojska molivcev, zberi se, dvigni se!

V istem listu sv. Pavla beremo tudi besede: »In ne bodite nespametni, temveč umejte, kaj je volja božja!« Da, ne bodimo nespametni, lahkomiselni v tem groznem času; kajti volja božja je gotovo, da mi, ki smo doma na varnem, pomagamo z vso resnobo in z vsemi močmi onim, ki so v telesni in dušni nevarnosti obenem, v nevarnosti časne in večne smrti.

Odkupljajte čas, ker dnevi so hudi! Hudi, da hujši biti ne morejo. Hitimo pomagat! Zdaj pozimi imate več časa za molitev kakor poleti. Porablajte ta čas dobro!

Zetev je velika. Pomagajmo spravljati žito v nebeške žitnice!

Oj, zlati čas!

Stojim ob potočku in opazujem valčke, kako trepečejo in naprej drvé; zdi se mi skoraj, da se jim nekam mudi; gledam za njimi še dalje, kot sežejo moje oči...

Kam se ti tako mudi, valček? Odkod prihajaš? Tam v visokih gorah si privrel

iz zemlje, si skakljal čez skale in pečine; penil si se in dirjal, dokler nisi pritekkel v lepo, prostrano ravan. Sedaj se svetlikaš v solnčnem žaru, pa se zopet skriješ v senci ob vrbah.

Tako hitiš naprej, naprej, dokler ne

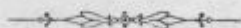
zgineš v reki, ki te ponese v nezmerno morje. Morje je globoko in široko, vendar valček ne vtone v njem, se ne zgubi. En o oko ga razločuje, oko, ki pozna vsako kapljico v morju . . .

Večkrat čitamo v knjigah, da je čas podoben reki, večnost pa brezkončnemu morju. Glej torej! En dan tvojega življenja je tak mal valček, ki plava v potoku in hiti dalje. Dan je odlomek časa, je en korak proti večnosti naprej. Vsak dan je utesenjen med dve noči. Starčku se zdi dan tako kratek, kot bi se zablislilo v temni noči.

O človek! Ti lahko ustaviš uro, ne moreš pa ustaviti časa, ne ustaviti današnjega dne. Učenjaki pravijo, da naša zemlja drvi

skozi vesmir mnogo hitreje kot kanonska krogla, četudi tega ne opazimo. To je tihi, hitri tek časa, ki drvi neprestano naprej, naprej. Ne trati torej dragocenega, zlatega časa z dnevi, ki bi jih preživel brez koristi, ali pa celo sebi in drugim v škodo. Vsak dan bo vstal od mrtvih v večno življenje, tebi v kazen ali plačilo. Toda ti si gospodar in lastnik le današnjega dne, včerajšnjega nimaš več in jutrišnjega še ne. Današnji je tvoj, tega prav porabi. Tako vsak dan — in vsi tvoji dnevi, to je celo življenje bo dobro porabljeno. Škoda pa vsakega, ure in minute, ki jo potратиš.

Minuta, ki minila — ne bo se povrnila:
Kar časa zamudiš — ga vekomaj zgubiš!

Hvala ti!

Sonetni šopek v zahvalo moji nebeški Materi.

Hvala ti, predobra rajska Mati!
Ti si v bojih me obvarovala,
angela si v varstvo mi poslala,
ki me čuval je na bojni trati.

Ko sem pal, si pomagala vstati,
trudnemu desnico si podala,
bolnemu zdravila si poslala,
v grozi klicala: nikar se bati!

Moja prošnja k tebi je kipela,
ko ognjena padala je toča,
ko nevihta bojna je divjala.

Čula si moj glas in me otela
iz višave skrbno name zroča.
Hvala ti za to, stotera hvala!

* * *

Kakor dete si me varovala
sredi ognja in sovražne sile;
kadar so nevarnosti pretile,
si mogočno poleg mene stala.

Ti si smer rešilno mi kazala,
z materinim plaščem me zakrila
v groznem boju strašnega navala.

V tvoje varstvo upajoč, sem stopal
s puško v roki, z mečem ob levici,
ti si v zakopih poleg mene stala.

Na bojišču kritje sem izkopal,
zroča znoj na mojem bledem lici
leka utrujenim si udom dala.

* * *

Angela si v varstvo mi poslala
na gorovju svetega Mihela,
z mano si rešilni meč vihtela,
z upanjem srce napolnjevala.

Med skalovje je granata pala,
divje se razpočila pred mano,
mnogim hudo je zadalala rano,
mnoge je za vedno pokopala.

Mene takrat smrti si otela,
ki korakom plahim je sledila,
ko šrapnel me hotel je končati.

Iskra upanja je v srcu tlela,
misel nate dušo mi bodrila.
Kaj bi bil brez tebe danes, Mati!

* * *

Marijino veselje.

Luč si bila mi na bojni trati,
na Karpatih, v hladni Bukovini,
ti edino upanje v tujini,
ko mi nihče znal ni pomagati.

»Sin, zaupaj in nikar se bati,«
mi večernica je govorila,
zjutraj me danica je bodrila:
»Mati hoče poleg tebe stati!«

Upal sem in groza je bežala,
rešen bil morilnega sem jekla,
ti si me pred ploho krogel skrila.

Čestokrat je smrt pred mano stala,
ti pa nisi pomoči odrekla,
vselej si me čudežno rešila.

* * *

Krogla me ob Soči je ranila,
»v tvojo čast!« vdano sem izrekel,
ranjen upno k tebi sem pritekel —
ti si rano vročo ohladila.

Tolažilno si mi govorila,
kakor mati detetu, ki joka,
ljubko si me božala otroka,
v novo rano vlivala zdravila.

Vso zahvalo ti zato dolgujem,
moje varstvo, bramba in rešitev,
vekomaj ostanem ti hvaležen!

Dni življenja tebi posvečujem,
ves svoj trud pokladam ti v daritev,
da ob tebi zmage bom deležen.

Limbarski.

Solnčni utrinki.

Premišljevanja o živem Bogu v zakramentu presvetega Telesa.

Premišljevanja o najlepši skrivnosti naše sv. vere — o živem Bogu v naši sredi — ki jih hoče letos »Bogoljub« pod tem naslovom prinašati, so povzeta iz h r v a t s k e knjižice, ki ima naslov »Zdravo Tijelo Isusovo«. Izdal je to knjižico sarajevski pomožni škof, presvetli gospod dr. Ivan Šarić, ki je te krasne molitve dobil v neki francoski knjižici z naslovom »Evharistični žarki«, na katero je potujoč po Francoskem naletel. »Mnogo sem prečital o presveti Evharistiji« — pravi o tej knjižici — »ali reči moram, da kaj lepšega o tem še nisem čital.« On sam je prečital lepo francosko knjižico v svetišču Srca Jezusovega v Pare-le-Monialu (kjer se je Jezusovo Srce prikazalo blaženi Mariji Marjeti) in pri tej priliki je sklenil, da hoče »to zlato knjižico, ki je njega s svojimi premišljevanji očarala«, podati svojemu hrvatskemu narodu.

Gotovo bodo ta premišljevanja tudi pobožnim slovenskim častilcem med nami pričujočega Jezusa ugajala, ker nam kakor

solnčni utrinki osvetljujejo to veliko skrivnost v posebno lepi luči.

1. On je moj!

Ne najdem ničesar na zemlji, kar bi moglo zadovoljiti želje mojega srca. Ustvarjene reči mi nikakor ne donajajo utehe, ampak puščajo v moji duši veliko puščobo. — Ko pa dvignem svoje oči proti nebesom, se vse spremeni... Neka taina uteha se rodi v globini mojega bitja. Čutim se svobodnejšega, čutim se močnejšega, — a to zato, ker vidim Jezusa in ker je — Jezus moj!...

On je moj! Jaz morem ž njim razpolagati po svoji volji. Prikazati se morem ž njim pred večnim Očetom in plačati svojo odkupnino božji Pravici. Komaj se je približalo moje siromaštvo tabernakeljnu, se je spremenilo v bogato zakladnico milosti. Ali je kdo bogatejši od mene?

* * *

On je moj! Mimo mene hodijo kralji sveta s svojimi kraljestvi, modrijani s

svojo modrostjo in slavo, bogataši s svojim blagom, razkošneži s svojimi ugodnostmi, ošabneži s svojim preziranjem, — vidim cvetje in vso njegovo lepoto, zvezde in ves njih sijaj, veselstvo in vse njegove divote... Bézžite, bézžite! Nimam vas za kaj zavidati! Najdrobnejša drobtinica svete hostije je neizmerno več vredna kakor vi vsi...

* * *

On je moj! Dražji mi je od mene samega. Čuval ga bom v globini svojega srca; ljubil ga bom z najnežnejšo ljubeznijo; obdal ga z najsvetejšimi svojimi mislimi; častil ga bom z najlepšimi čednostmi.

Če imam kak blag pogled kam obrniti, obrnil ga bom vanj; in če imam izreči kako lepo besedo, rekel jo bom njemu; in če preleti kak smehlaj moje ustnice, velja naj njemu!

* * *

On je moj! Gorje njemu, ki bi mi ga hotel vzeti! Imel bi ga za svojega največjega neprijatelja.

Branil ga bom od nevarnosti sveta, ker on je dragocenost mojemu srcu; branil ga od napadov pekla, ker on je moja najmilejša ljubezen; branil od strasti, ker on je ljubljenec, ki je očaral mojo dušo; branil od mlačnosti, ker on je živ ogenj ljubezni; branil od najmanjše pozabe, ker on je veselje mojega srca; branil od strahu, ker on je moje upanje; branil od žalosti, ker on je moja radost; branil od vsega in vseh, ker on je moje vse.

* * *

On je moj! In ker je moj za vedno, sem pripravljen zanjga na vse žrtve in ne zapustim ga nikdar.

Če je treba, se bom zaprl v votlino betlejemsko in v njej trpel mraz in siromaštvo. Šel bom sam samcvat v prognanstvo, da bom prenašal pomanjkanje in preziranje. Živel bom, če bo treba, sredi prezirljivih tujcev, — samó da Jezus ostane z menoj.

Delati hočem v nazaretski delavnici, iti hočem kot potnik prosit kruha po svetu, — ali vedno z Jezusom...

Ljubiti hočem njegov post, njegova poniževanja; prenašati hočem licemerstvo farizejev, zaničevanje hudobnežev, poljube Judove — a hočem, da ostane Jezus z menoj...

Hočem ga imeti vedno pri sebi: žalostnega do smrti na Oljski gori, razbičane ga v Jeruzalemu, razpetega na Kalvariji. — In ko ne bom več čutil toplote njegovega telesa, udarcev njegovega srca, nežnosti njegove ljubezni; ko bom že hladen mrlič, — tudi tedaj ga hočem imeti pri sebi...

* * *

On je moj! Prebiti hočem marsikatero uro pred tabernakelnjom, ker otrok ima pravico, da stanuje pod isto streho, pod katero njegov oče. Biti hočem rad pri sv. maši, ker grešna duša ima pravico, da je navzoča pri daritvi svojega Odrešenika. Prejeti hočem pogostokrat sv. obhajilo, ker bolnik ima pravico do zdravila in lačni pravico do kruha. Vedno hočem ostati z njim skupaj, — ker on je moj.

* * *

O moj Jezus, ti veš, koliko trnja bode moje revno srce. Toda vse te muke hočem prenašati potrpežljivo in veselo, samó da mi ti pri tem daš svojo milost, ker je potem vsak trn namočen v tvojo sveto kri. Samó bolečine enega trna ne prenesem, in ta je: da bi tebe zgubil. Preživeti en dan brez tebe, bi bilo strašno. Bilo bi mi, kakor da sem ta dan preživel v vroči puščavi brez zelenja in brez vode. O moj Jezus, odrečem se vsemu, — samó tebi se ne odrečem nikdar.

Obdaj moje življenje s skušnjavami, pripravi nad mojo glavo viharje, izmuči moj duh, raztuži moje srce, — ali ne odreci mi svoje ljubezni! Ne zapusti me ne en trenotek v mojem življenju! — In tedaj, ko pride večer življenja, naj bo moja zadnja beseda o tebi; naj bo moj zadnji pogled uprt na tebe; naj bo zadnji udarec mojega srca za tebe; in naj moj zadnji dih ugasne v tvojem božjem Srcu, o Jezus!

Nekaj lepega in veselega za vse trpeče in žalostne.

VII.

Že v drugem stoletju po Kristusu je trdil zdravnik Galenus, da ima samó oko 112 različnih bolezni. Tudi latinski pisatelj Plinij imenuje 300 bolezni, ki človeka lahko napadejo. Danes bi jih vedeli zdravniki naštetih še več.

Pa bolezni — to so samó en križ. Kje so pa še drugi! In pogostokrat še hujši od bolezni: »Človek od žene rojen — pravi Job — živi malo dni in je obdan z neštetimi nadlogami!« To je kratka zgodovina človeškega življenja. Trpljenje je dedščina Adamovih otrok; vsak jo prejme že v zibelko.

Nad šesttisoč let že človek vse poskuša, da bi se obranil trpljenja. Modrijani vseh časov so si belili glavo, da bi razložili, odkod in čemú toliko trpljenja na svetu. Toda vsa človeška modrost tukaj odpove in obnemore. Samó evangelij — pismo, pisano trpečemu človeštvu iz nebes — nam razloži to uganko; pa ne samó razloži, zakaj moramo toliko trpeti, marveč daje tudi tolažbo in moč, da trpljenje moremo prenašati. Križ na Kalvariji lije v našo dušo luč in moč, da moremo prav spoznati in prav nositi trpljenje. V tej luči svetega križa je trpljenje ožarjeno z nebeško svetlobo; se nam vidi to, pred čimer svet takó beži, — najdragocenejši delež izvoljenih prijateljev božjih.

»O moja duša — recimo tudi mi z nekim starim pisateljem — imej celo svoje življenje veliko spoštovanje pred poti križa! Pota, ki so naturi težka, v očeh ljudi zaničljiva, — a slavna v očeh božjih in angelov. Držimo z našim nebeškim Učnikom! Blagrujmo tiste, ki jih preklinjajo, o katerih vse slabo govori, ki so sovraženi, preganjani, zavrženi, ki so v solzah in zdihovanju. Naši nazori naj se vjemajo z na-

zori Svetega Duha, po katerih je »boljši iti v hišo žalosti kakor v hišo veselja«. Vse osebe, hiše in kraji, ki so zaznamovani s križem, so spoštovanja vredni. Po pravici skazujemo čast podobi križa, ki je narejena iz lesa ali popirja. Koliko večje časti so vredne žive podobe križa, kakršne so vsi trpeči kristjani. Če stopimo v take hiše, ki so v očeh sveta nesrečne, kjer ne dobimo nič kakor revščino in težavo, kjer ne slišimo drugega kakor vzdihne in tožbe, obstojimo z vsem spoštovanjem in pomislimo, da so to božja bivališča. Na Francoskem se imenujejo bolnišnice »hotels de Dieu«, hoteli ali prenočišča božja. Bog tam prebiva v podobi trpinov...

Če bi srečali človeka, ki je od vsega sveta zavržen, zapuščen od vseh, tudi svojih najbližjih, od dobrih in hudobnih ljudi grajan, prišel ob vse svoje premoženje, vsem v posmeh — tedaj poljubimo tla, po katerih ta križani človek hodi! Kajti križ povsod, kjerkoli se pokaže, zasluži vse naše spoštovanje.

Našega božjega Odrešenika vidimo; kakó gre svojim rabeljem nasproti, kakó jim s svojimi rokami prestreže križ, ki mu ga prinesejo. Sprejmimo tudi mi z velikim spoštovanjem vsak križ, ki nam ga prinaša božja roka; častimo križ v sebi, v vseh ljudeh in povsod, kjer se prikaže.

Takó govori star krščanski pisatelj. Kaj čuda! Saj so že stari pogani sodili podobno. Tit Livij je rekel: »Enaka veličina je, veliko trpljenje prestati ali velike reči narediti.« In Cicero: »Velika nesreča je, če človek ni prestal nobenega trpljenja.« Največ pa pové latinsko-poganski rek: Res sacra — miser. Trpin je — sveta reč...

Cujte prelepo resnico :

Bog je ljubezen!

V tolažbo vsem malosrčnim in dušno potrtrim.

»Bog je ljubezen.« Trditi smemo, da so te tri kratke besede najlepše vsega dolgega sv. pisma. Zapisal nam jih je učenec ljubezni, sv. Janez. Ko bi nam ta ljubljenec Gospodov ne bil zapisal nič drugega, bi mu morali biti samo za to hvaležni nad vse.

Tri kratke besede — in koliko povedo! Nič lepšega se ne more reči o Bogu, kakor da je — ljubezen. Dragocenejšje kovine ni kakor zlato, in žlahtnejše lastnosti ne kakor ljubezen. Kolika sreča za nas, njegove otroke! Čujte, zemeljski otroci, kaj se vam veselega pove: On, ki je naš najvišji gospod, ki nas ima popolnoma v roki, od katerega je odvisna vsa naša usoda, je ljubezen — sama ljubezen. Torej ne strah, ne groza — marveč ljubezen, ljubeznivost sama. Srečni otroci, ki imajo takega nad vse ljubeznivega očeta!...

In vendar kolikokrat si ravno dobri, pobožni kristjani mislijo Boga kakor strah. Posebno pa še, če so bolj tenke in tesne vesti ter menijo, da pri vsakem koraku grešijo, morda smrtno grešijo. Takim lju-

dem navadno pravimo z latinsko besedo škrupulanti; dušna bolezen — ta prevelika, neopravičena boječnost in tesnoba — pa se imenuje škrapuloznost. Vsaka stvarca jim je v skušnjavo in v vseh duhovnih rečeh imajo težave. In takih bolnikov ni malo. Veliko trpé — brez vzroka. Kako potrebni so duševne tolažbe, pouka in bodrila! — Pa ne samo ti. Ljudje, ki jim vest iz prejšnjega življenja očita kake grehe — in kdo je brez takih? — potem pa, če se obrnejo k Bogu, jih rada vedno spremlja kakor temna senca misel na jezo božjo, na njegovo kaznujočo šibo. Nekaterim vsled tega vera in pobožnost nekako zamrzi: Ne morejo Boga prav ljubiti. Seveda ne, če vedno mislijo, da jih hudo gleda! Vsled tega pa tudi ne morejo veselo napredovati v duhovnem življenju. Kajpada, senca in mraz nista ugodna za rast in cvet; zelenje in cvetje veselo poganja le v mili solnčni luči.

Kako koristno in potrebno je torej, da takim in vsem preženemo to mračno temo, v kateri gledajo Boga, in to neskončno Lepoto pokažemo v pravi luči — v solnčni luči njegove neizmerne ljubezni. Zato hoče »Bogoljub« iz spisov pobožnih in svetih

mož, posebno iz spisov sv. Frančiška Saleškega — tega najljubeznivejšega izmed svetnikov, ki ga naše ljudstvo premalo pozna — pokazati božjo ljubeznivost, posebno pa njegovo neskončno prijaznost do grešnikov, ki imajo le nekoliko volje, mu odslej bolj služiti. Pri tem ne bomo nič olepšavali, ampak govorili samo resnico. In ta resnica se glasi: Bog je ljubezen...

Dvignite svoje glave, ve potrte duše, glejte Boga v njegovi nepopisni ljubeznivosti, pustite svoje mračne misli, vrzite od sebe nepotrebni strah, služite Gospodu v veselju! Poskakujte od radosti v veseli in srečni zavesti, da Bog je ljubezen, Bog je ljubezen!

I.

»Bog je ljubezen« — pravi pobožni francoski pisatelj Gay — Bog ljubi, ljubi nas; on nas ljubi, ker je ljubezen. Biti, ljubiti, in zdaj, ko mi živimo, nas ljubiti, je za njega ena in ista stvar, ena in ista potreba. Ali torej ni naša dolžnost, da vanj popolnoma zaupamo? Ali bi bilo mogoče, da bi bilo naše zaupanje kdaj preveliko? In če vanj dosti ne zaupamo, kako moremo to zagovarjati?

Pa boste ugovarjali: »Toda greh nas straši.« Žalibog je le prerresnično, da je greh povsod; in kjer je greh, napravi težavo, zadržek. Toda ali so mar za Boga tudi kake težave? Ali more kdo njemu zadržke staviti? Greh Boga sicer razžali, toda spremeni ga ne. Spremeni sicer njegova dejanja, toda ne njegovega bistva, njegovih lastnosti. Čisto nič ne spremeni njegovih občutkov, ki jih ima do nas od vekomaj, to je: ljubezni. Nasproti grehu se spremeni ljubezen samo v — usmiljenje. S tem je vse povedano. To je vsa njegova spremem-

ba, če smo grešili in želimo zopet vstati. Le en pogoj je: namreč da se grešnik kesa in zaupa. Potem nima po grehu od Boga pričakovati ničesar drugega kakor — usmiljenja.

In v nekem oziru nima nikdo več vzroka v Boga zaupati kakor grešnik. Res, da svetost božja greh tako studi, da prisili njegovo pravičnost, da tak zločin kaznuje s strašnimi kaznimi — ako namreč grešnik ne mara njegovega usmiljenja. Toda ravno iz tega vzroka — ker Bog prav spozna nesrečo greha — je njegovo usmiljeno srce nad grehom bolj ganjeno kakor nad katerokoli nesrečo, ki bi nas zadela. Kam se pa sočutje navadno obrne, če ne tja, kjer je največja nesreča? To je torej vzrok, da se ob grehu usmiljenje božje bolj pojavi, da nam vzbudi kes in zaupanje ter da dosežemo odpuščanje. Kadarkoli torej grešimo — če grešimo iz slabosti in želimo zopet vstati — damo božjemu usmiljenju priložnost, da se pojavi in se poveliča. Ko bi mi grešniki ne bili, bi Bog ne mogel biti usmiljen. Bog pa želi biti usmiljen. Kakor jaženjče ovco olajša, ko ji odvzame nekoliko mleka, takó naši grehi, če jih spremelja kesanje in zaupanje, napravljajo božjemu Srcu to veselje, da more nad nas zlititi nekoliko od svojih potokov usmiljenja, ki ga napolnjujejo, in takó se njegovo Srce olajša. »Midva potrebujeva drug drugega,« je rekla častita mati Marija Saleška ljubemu Zveličarju. »Ti potrebuješ mene, ker si usmiljen (drugače bi usmiljenja ne mogel skazovati); jaz potrebujem tebe, ker sem revna« ...

Ali niso to lepe resnice? Ali ni lepa naša vera, če jo prav pogledamo? Ali ni lep Bog in vreden našega zaupanja in naše ljubezni?

Pri jaslicah.

Spet smem pri tvojih jaslicah
klečati, božje Dete;
kako nebeško srečen sem,
ko zrem v oči ti svete!

Tu vživam tisti sladki mir,
ki svet ne zna ga dati;
pri tebi, Jezušček, želim
za vekomaj ostati.

Ti ljubko svoje róčice
steguješ proti meni; —
o vzemi moje srce v dar,
ga s svojim Srcem skleni!

Naj bode tvoje jaslice,
tvoj tabernakelj živi;
le ti edini bivaj v njem,
Zveličar ljubeznivi.

Se skriše bodo jaslice,
božična doba zgine,
daj, Jezušček, da v srcu mi
Božič nikdar ne mine!

Al. Roša.

Prokletstvo in blagoslov svete noči.

(Stara legenda.)

Tam na bregu gorskega jezera je pred več sto leti stala ribiška koč. V njej je živel ubog ribič z ženo in otroci. Kljub revščini pa je bil zadovoljen s svojim stanom. Dan za dnem je lovil ribe ter jih prodajal grofovski družini, ki je bivala gori na skalnatem gradu. S skupičkom je skrbel za živež in za obleko. Poleti in jeseni ni bilo pomanjkanja v ribiški koči. Ko pa je zaškripala zima ter je z ledom zakrila jezero, ribič ni mogel več do rib; takrat je začelo bedni družini manjkati vsega. Na mizo je prišla le kaka trda skorjica kruha ali par krompirčkov, ki so jim jih podarili usmiljeni sosede. Nesreča pa nikoli ne počiva. Ribič je nevarno zbolel in je ležal že več tednov v nezavesti. V koči je odmeval jok lačnih otročičev. Le semintje je grolica skrivaj — za hrptom svojega trdosrčnega soproga — po svoji zvesti dekli poslala kak grizljaj družinici, da ni pomrla gladu.

Nekega večera se prebudi bolni ribič iz nezavesti; pogleda krog sebe ter nemo poda roko ženi. »Liza, kakšen dan je danes?« »Sveti večer je,« odgovori žena s pritajenim ihtenjem. Ribič obrne glavo v

stran in pogleda otročiče, ki so čepeli v kotu in plakali. »Ali so otroci lačni?« vpraša mož. Žena tiho prikima. Ribič po kratkem molku zopet povzame: »Liza, prosim te, pojdi gori na grad k grofici in ji reci, da bi zopet ozdravel, ko bi imel malo dobre juhe in še kakšen prigrizek; pa bi zopet lahko sam služil kruh.« Žena dene nekaj polen na ogenj, se zavije v svojo borno obleko in stopi v mrzlo, viharno, zimsko noč. Gredoč po strmi poti proti gradu moli uboga žena, da bi tam gori srečala grofico in ne trdosrčnega grofa, ki je bil v tem času še bolj osoren, ker je sredi lovskih gestov popival cele noči. Vsa trda od mraza stopi uboga ribičeva žena v razsvetljeno grajsko vežo ter poprosi služabnika, naj za trenutek pokliče gospo grofico iz dvorane. Toda glej nesrečo! Iz dvorane stopi grof; ko zagleda ubogo ženo med vrati, zakriči jezno nad njo: »Spravi se mi izpred oči!« Uboga žena se zgrudi od strahu na kolena ter zakliče s povzdignjenimi rokami, tako prisrčno, da bi se smilila kamnu: »O gospod grof, zaradi našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki se je za nas rodil

nocojšnjo noč, usmilite se mojega bolnega moža in mu pošljite okrepčila iz svoje kuhinje, da ozdravi in more zopet služiti vsakdanji kruh ubogim otrokom. V imenu vaših otrok vas rotim, usmilite se nas!» Zdelo se je, da je postajalo trdo srce grofa mečje. Že je hotel naročiti svojemu oskrbniku, naj dá kaj revni ženi. Kar stopi večje število gostov iz dvorane in grof se sramuje pred njimi, ker ga vidijo v pogovoru s tako beraško žensko. Hitro ukaže služabnikom, da naj poženo nadležno žensko iz gradu. Služabniki storé tako ter pahnejo jokajočo ženo iz grajskih vrat v viharno, mrzlo noč. Pred vrati se sesede uboga žena ter ihti krčevito. Spomni se bolnega moža ter lačnih otrok, ki doli v koči nanjo željno čakajo, pa jim ne bo mogla prav nič prinesiti. Srd in obup zadivja v njenem srcu. Vstane, se obrne proti razsvetljenemu gradu, dvigne obe roki proti temnemu nebu in zakriči: »Gorje ti, brezsrčni grof! Prekolnem tebe in tvoj ponosni grad! Konec bodi tebe in vseh tvojih prijateljev!« Poizgubila se je njena kletev v viharju. Človeško uho je ni čulo. Toda čul jo je pravični Bog. Jok in obup stiskanih ubožcev ne kliče nikdar zastonj maščevanja iz nebes.

Ribičeva žena hiti s hriba doli proti koči. Blizu kočice pa se ji prikaže angel ter spregovori: »Ne boj se! jaz sem božični angel!« Žena se osrči, stopi bližje in reče: »O, ako si ti res božični angel, si gotovo prinesel mojemu bolnemu možu in mojim otrokom darove iz nebes.« »Ne,« odgovori angel. »Bog me je sicer poslal sem, toda vzroka še ne vem, zakaj. Daril mi pa Bog ni izročil, ker si izrekla prokletstvo nad trdosrčnim grofom. Pojdi v kočico in moli tam z možem in otroci za grajske prebivalce in vzemi nazaj prokletstvo, da isto ne zadene tudi tebe in tvojih.« Po teh besedah gre uboga žena prestrašena v kočico; tam pove možu, kaj se je zgodilo; potem moli skesano ž njim in z otroci, da naj se mili Bog usmili grajskih. Kar začne zunaj nad kočico grometi in bobneti. Teman oblak za-grne grad. Blisk švigne iz njega vanj. Gro-

zen tresk zahrešči, plamen se dvigne proti nebu ter vrže ponosni grad z grofom in gosti v zrak.

Sedaj spozna božični angel svojo nalogo, za katero ga je Bog namenil. Dela ima polne roke, da obvaruje kočico razvalin gradu, ki so treskale doli v dolino. K utihne grozna vihra, stopi prestrašena ribičeva rodbina iz kočice ter vidi goreče ostanke gradu. »Ozrite se tje goril!« — spregovori božični angel — »glejte, tako Bog kaznuje trdosrčne ljudi, ki se celo na sveti večer nečejo usmiliti ubogih Kristusovih bratov. Vi pa ne kolnite več, da more na vas počivati svetonočni blagoslov. Sedaj vrzite mreže, kajti Bog vam hoče dati tak plen, da boste preskrbljeni za bodočnost. Vsako leto v sveti noči se bo to ponovilo.« Po teh besedah izgine angel. Ribiču se je med angelovim govorjenjem hipoma povrnilo zdravje. Led na jezeru se je stajal. Ribič sede v čoln, vesla na sredo jezera in razpne mrežo. Ko potegne mrežo, najde v njej srebrno skledo, ki je padla iz gradu v jezero. Proda skledo ter dobi zanjo toliko denarja, da se ž njim preživi družinica celo leto. In vsako leto v sveti noči potegne ribič kako dragocenost iz jezerskih globin, kakor jim je angel zatrdil.

* * *

Tako si pripoveduje ljudstvo. Ta legenda ima lep verski pomen. V podobi je ljudstvo pokazalo svojim otrokom in vnukom lep pomen božične noči: da je Jezus božji Sin, prišel zemljo odrešit; da je postal revno dete in brat vseh ubogih; da zato bogati ne smejo zaničevati svojih revnih sobratov, ampak da se jih morajo usmiliti v stiskah; da je postal on ubogo, jokajoče dete zato, da se tudi mi usmilimo zapuščenih otrok in sirot. Pa da ubožec ne sme preklinjati bogatina, četudi je trdosrčen; saj je Kristus prišel zato k nam, da je odvezel prokletstvo in prinesel mir in blagoslov vsem, ki so dobre volje. Bog pa čuje tudi obupne klice in kletve zavrženih ubožcev in njegova pravica kaznuje krivično ravnanje nasproti ubogim, mnogo-

krat že na tem svetu; ako pa tukaj ne, gotovo pa na onem svetu z vso strogostjo.

. . .

Głoboke rane je zasekala svetovna vojska tudi našemu milemu narodu. Invalidi, vdove, sirote vpijejo na pomoč. Beda žuga od vseh strani. Kdo naj celi te globoke rane in odpomore socijalnemu zlu, ako ne vzvišena krščanska ljubezen, izvirajoča iz preusmiljenega Srca Odrešenikovega; ona ljubezen, ki skozi vsa krščanska stoletja otira solze, tolaži žalostne, zapuščene? **Te božje ljubezni najnovejša**

hčerka je društvo »Dobrodelnost« s svojo že dobro vpeljano »pisarno«. Božični angel kliče vsa blaga slovenska srca, naj stopijo v krog tega društva ter ga zdatno podpirajo in se ga tesno oklepajo. Večjega veselja pač ne moreš storiti Detetu Jezusu, ki je prinesel ogenj ljubezni na svet in hoče, da gori brez prenehanja.

»Lomi lačnemu svoj kruh in vodi ubožce v svojo hišo; ko vidiš nagega, ga obleci in ne zaničuj svojega mesa. Tedaj se bo tvoja luč zasvetila kakor zarja in tvoja pravičnost pojde pred teboj, za teboj pa pojde božje veličastvo.« (Izaija 58.)

Vzgoja otrok v krščanski družini.

(Priobčuje župnik Jožef Volc.)

(Dalje.)

B. NADNARAVNI VZGOJNI POMOČKI.

Med onimi možmi, ki se danes največ trudijo, da bi našli pravih potov in sredstev za dobro vzgojo mladine, je zlasti monakovski vseučilišni profesor Friderik Viljem Förster. Poleg bivšega praškega profesorja Willmanna je Förster danes gotovo najslavnejši vzgojeslovec Evrope. Je sicer protestant, toda katoličanstvu čisto nič nenaklonjen. Spozna namreč, da manjka vzgoji mladine ob najzvestejši uporabi vseh naravnih vzgojnih sredstev, ob vsej luči omike vendar še nekaj. Pravi namreč: »To je znak vse zgolj človeške izomike, da obrača človekovo mišljenje in snovanje le na postransko reč... Mi smo odkrili severni tečaj in odprli pot v prej neznan dežele; mi presevam z novimi žarki vse naše okostje — toda sredi teh velikih razkritij smo na notranje postali v mnogih zadevah revnejši.« Torej revnejši! Ni mogoče! V tem bohotnem, prosvetljenem veku? — — Pač, na n o t r a n j e revnejši, pravi učenjak. Mi nimamo sredstev, da bi izpopolnili notranjega človeka, da bi utišali potrebe in koprnenja človeške duše. Seve, zaveden kristjan bi to razumel, zlasti še katoličan: brezverni svet je zavrgel Boga

in njegovo milost; zdaj pa nima za naravnimi vzgojnimi sredstvi ničesar več, kar naj bi še znotraj vodilo, krepilo in osrečevalo človeka.

Pač vsa čast naravnim vzgojnimi pomočkom — tudi mi smo jih vzgojiteljem z vnemo priporočili — toda prosimo vas, ali ni treba tudi varstva, ali ni treba tudi notranje podpore, da se vse to, kar so dosegli ti naravni vzgojni pomočki, tudi o h r a n i? Ali nima otrok tudi n a d n a r a v n e g a cilja, ki ga pa zgolj z naravnimi sredstvi doseči ne more? Ali ni treba, da tudi Bog, otrokov pravi oče, pomaga s svojo milostjo pri tako težkem poslu, kakor je vzgoja? Ali ne velja tudi za vzgojno delo božja beseda: »Ako Gospod ne zida hiše, zastonj delajo, ki jo zidajo; ako Gospod ne varuje mesta, zastonj čuje, kdor ga varuje.« (Fs. 126, 1.)

Že stari pagan Platon je rekel: »Vedi, da vsak, kdor ostane v tej državi čist in dober, ostane le po božji milosti in pomoči.« Koliko bolj mora biti prepričan vsak krščanski vzgojitelj, da je božja pomoč, to je: milost, potrebna, kakor pri vsakem važnem delu, tako tudi pri vzgoji otrok,

ne le s tega stališča, da otroku razsvetljuje um, mu na dobro nagiblje in krepí voljo, pa da varuje in dopolnjuje, kar so dobrega zapričela v otroku naravna vzgojna sredstva, ampak tudi zato, ker daje šele božja milost naravnim vzgojnim pomočkom pravo moč in nadnaravno vrednost.

Milost božjo si pa izprosimo od Boga z molitvijo. Posebno vplivna je pa pri Bogu tista molitev, ki se opravlja pri skupni službi božji. Zlasti so pa sv. zakramenti kakor sedmeri dragoceni dovodi milosti božje. Med njimi sta osobito sveta spoved in sveto obhajilo velike vzgojne moči. Pa tudi pri drugih zakramentih je najti več ali manj koristne vzgojne pomoči, vredne, da se omeni in vpošteva.

O vseh teh nadnaravnih vzgojnih pomočkah govorimo v naslednjih razpravah.

I. Molitev.

»Prečudno je to,« pravi nemški pisatelj Rosegger, »kako silno domači so otroci z ljubim Bogom. Kakor bi tudi oni sedeli z angelci v oblakih, nad njimi pa da kraljuje Bog Oče.« Zato pa tudi nedolžnemu otroku molitev, to je: pogovarjanje z Bogom, ni nič tujega, prisiljenega, suhoparnega, ampak nekaj prirčnega, domačega, vsakdanjega. »Vprašajmo se enkrat,« pravi isti pisatelj, »če ni v otroških otročarijah včasih tudi nekaj kakor razodetje?« Pač prst božji, da je molitev otroku ljuba in potrebna kakor vsakdanji kruh.

Pa tudi starši naj radi molijo. »Ne le otrokom govoriti o Bogu,« je rekel nekoč sv. Frančišek Saleski, »ampak tudi z Bogom o otrocih.« Molitev staršev vnema in podpira molitve otrok; z molitvijo izprosi starši sebi blagoslova pri vzgoji, otrokom pa varstva božjega. »Kjer mati za otroka moli, brez angelov tam ni nikoli.«

Izpregovorimo podrobneje o molitvi otrok in staršev.

1. **Otroci naj radi molijo.** Da bodo otroci znali moliti, naj jih nauči mati po tistem redu, ki smo ga opisali že spredaj, ko smo govorili o krščanskem pouku otrok. Naj bo vsaka mati prepričana, da je nima svetejše in plemenitejše dolžnosti

kot je ta: naučiti otroke, da bodo znali lepo moliti. Noben opravke naj ne odvrne matere od te njene najblažje dolžnosti. Brez molitve ne bo pri najskrbnejši vzgoji sreče. Brez molitve se polagoma posušé materi in otroku vsi viri milosti. Pa ni še zadosti, da otroci le znajo moliti, marveč treba jih je tudi pripraviti do tega, da bodo radi molili. V to svrhu pa je predvsem treba otroke prepričati o neprecenljivi vrednosti molitve. Zakaj če bodo otroci prepričani, da je molitev najimenitnejše opravilo na zemlji, se bo njih mlado srce vnelo za molitev, da jo bodo radi in z veseljem opravljali. Naj torej mati govori z veliko spoštljivostjo in sveto resnobo o molitvi, s slovesnim poudarkom naj pripoveduje otrokom, kako vzvišeno opravilo je molitev: kolika sreča, da morejo in smejo govoriti z Bogom, z Marijo, z angeli in svetniki, kako nujno je Jezus priporočal molitev, kako nam zgodovina in izkušnja priča, da najboljši ljudje radi molijo, kako so z molitvijo združena najsve-tejša opravila: sv. maša, delitev sv. zakramentov in blagoslovov, kako koristna je molitev itd.

Bogoljubna mati ima pa še več drugih pomočkov na razpolago, s katerimi pripravi polagoma otroke do tega, da vzljubijo molitev, da molijo radi in z vnemo.

Da bodo otroci radi molili, naj mati pazi na to, da bo otrokom molitev lahka. Le lepo polagoma, kratko, zlasti z manjšimi otroki, pa rajši večkrat, da se bo otrok zmiraj razveselil, kadar bo čul: Molimo! Tudi s klečanjem nikarte preveč mučiti malih otrok! Ljubi Zveličar jih je jemal v naročje. Klečanje pred Bogom je res najspodobnejši način bogočastja; toda, če je premučno, ni za nežno otroško ogrodje. Ali ni lepše, če otrok lepo dostojno sedi, ko se z Bogom pogovarja, kakor da bi se nemarno naslanjal, počepal ali se zviral? Ko pa otrok odraste do šolskih let, naj se pa le počasi privadi tudi daljšemu klečanju, da ne bo sedel v cerkvi pred Najsve-tejšim na opeticah. — Mnogo se otrokom tudi molitev polajša, če je vse lepo mirno

okrog njih, ko molijo. Tega pač ni treba nikomur razkladati, da ne bo nihče rad in zbrano molil, če se drugi v njegovi bližini zgovarjajo, smejejo, delajo, prihajajo, odhajajo, udrihajo z durmi — otrok pa še najmanj. Ustnice bodo znabiti res kaj bebljale, toda duh in srce otrokovo ne bosta za to nič vedela. Pristudila se bo otroku taka molitev, in je prav, da se mu, saj res nič ni vredna. V sobici, v kamrico, v kapelico ali kamorkoli v samoto z otrokom, kadar moli! — Da bo pa otrok lažje molil, naj pa mati otroku molitvice tudi razloži, katere moli, kolikor pač mlada glava lahko razume in mati zna. O tem ni nobenega dvoma, da bo otrok lažje in najrajši molil tiste molitvice, ki jih kolikortoliko ume. Saj se še nam odrastlim nič kaj prijetna ne zdi molitev v tujem jeziku, ki je ne umeemo, četudi vemo, da je molitev. Da boš pa znala, ti krščanska mati, otroku umljivo in prav razložiti vsakdanje molitvice, preberi večkrat knjižico, ki so jo izdali ljubljanski knezoškof Jeglič: »Kratko navodilo staršem o verskem pouku majhnih otrok«. Enkrat smo ti jo že priporočili. Križ, očenaš, češčenamarija, apostolska vera, angelovo češčenje, sveti rožni venec — vse to je v tej knjižici razloženo na ljubezniv, otrokom lahko umljiv način.

Otroci bodo pa tudi veliko rajši molili, če je njih molitev skupna. Saj vemo, da ima taka molitev od Boga poseben blagoslov. Sam božji Zveličar je zatrdil: »Zakaj kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.« (Mat. 18, 20.) Da se bo pa ta skupna molitev otrokom zares priljubila, naj pa mati strogo pazi na to, da bodo otroci vse besede karmoč pravilno izgovarjali in v taktu, to je: kakor so besede v katekizmu in vsi isto besedo naenkrat. To je potem lepa skupna molitev, Božu in ljudem ljuba. Take molitve pa ne boš našel tam, kjer otroke vsak drugače uči: mati po novem, teta po starem, da otroci končno ne znajo ne po novem, ne po starem, ampak jim daje skupna molitev le povoda dovolj za šale, naga-

janje in druge neumnosti. Pri skupni družinski molitvi je še posebej treba paziti na otroke.

Zelo in trajno vzljubijo molitev otroci tudi v taki družini, kjer oče in mati skupaj molita z otroki, ali če oba ne, vsaj eden izmed njiju. Zlasti mati bi se morala rada odtrgati tudi od nujnega opravka, če vidi, da imajo otroci moliti. Zgled, zgled iskrene matere pri molitvi — oh, kako iskrene matere pri molitvi — oh, kakor mil spomin v otroških dušah še v poznih letih, kako je ljuba mamica med njimi klečala in molila! Že iz blagega spomina na ljubo mater bo otrok tudi pozneje ljubil molitev; bo mu nekaka sveta dedščina, ki jo je otel, morda edino, mimo vseh roparjev mladostne sreče.

V naše kraje prihajajo — tako pripoveduje odličen hrvatski pisatelj — bratje Slovaki iz daljne Slovaške. Borno je njih življenje, toda pošteno. Prodajajo izdelke iz žice in vežejo lonce. Poleg odrastlih prihaja tudi mnogo fantičev.

»Ali znaš kaj moliti?« vprašam nedavno po svoji navadi takega fantiča-piskrovezca.

»Znam!« odgovori. Pa ga pozovem, naj moli. Prične počasi, a goreče svoje vsakdanje molitve, a tudi druge, ki pri nas niso v navadi. Snel je čepico in sklenil suhe roke.

»A kdo te je naučil tako lepo moliti?« vprašam.

»Mátička (mamica)!« odgovori. Na oči mu privró biserne solze.

»Pa kako, da prideš tako daleč?«

»Moram, gospod, da se preživim.«

Na misel mi je prišlo — pravi pisatelj — ali bi znal kateri naših otrok tako moliti, ko bi prišel v tujino? In nehoté sem vzkliknil: Srečna mati, ki spavaš kdovekje daleč odtod! Če nisi dala svojemu otroku nič drugega na pot življenja kot samo molitev, dala si mu najlepšo doto!

Mati, mati slovenska, ki to bereš o siromašni mátički slovaški, ali te kaj za-
peče, če pomisliš na svoje otroke?

(Dalje.)

Postavil bom znamenje...

»Kadar bo vojske konec, bom tudi jaz postavil znamenje pri naši hiši.« Te besede slišimo lahko večkrat in so gotovo lep znak vernega, Bogu hvaležno vdanega srca. Dobro, da se prej pomenimo, kakšno bodi to znamenje. Ni še bilo tako strašne vojske kakor je zdaj, ni še bilo toliko solz, pa tudi ne toliko denarja kakor je zdaj. Zato pa bo prav, ako bodo tudi naša zna-

premnogokrat zgodi. Društvo »Dobrodelnost« išče za te sirotice in tudi za druge izven zavoda ljubeča materinska srca, ki bi dala otrokom-siroticam dom, ljubezen, prihodnjost. Ali jih bo našlo? Lepšega znamenja pač ne moremo postaviti k hiši, kakor če sprejmemo sirotico.

V Ljubljani imamo še dve zavetišči, oziroma tri. V vseh že primanjkuje pro-

Kdor sprejme katerega teh malih, mene sprejme.

menja taka, kakor jih še ni bilo do zdaj. Popisati ga hočem v kratkih besedah.

Najlepše znamenje bo postavil tisti, ki bo sprejel v svojo ljubeznivo skrb revnega otroka, sirotico. Le v Lichtenturničnem zavodu v Ljubljani imajo 150 sirot, za 24 teh revčkov nihče ne plačuje; torej nimajo doma, ne ljubečih starišev, ne vedo, kaj se pravi na počitnice iti; morda so nekdanj vedeli, a prehitro je minul ta čas. Ko dosežejo 14. leto, ne vedo v zavodu, kam z njimi. V službo. A ker ni matere, ki bi pogledala za revico, se le

stora, toliko revnih sirotic je tu. Kdor bi hotel najlepše znamenje postaviti ne poleg hiše, ampak sredi nje, naj se prijavi pri društvu »Dobrodelnost« v Ljubljani (v Kolodvorskih ulicah št. 35). Društvo bo posredovalo za sirotice, ki nimajo doma.

Kdor pa sam v svojo hišo ne more sprejeti sirote, stori pa enako dobro delo, če se zaveže prevzeti skrb za eno tako revno stvarco s tem, da zanjo plačuje. Pogledajte, kaj vam pravi Jezušček na zgornji sličici!

To bi bilo najlepše »znamenje«.

Svetniki zadnjega stoletja.

Verni ljudje vedno radi berejo življenje svetnikov. Saj je tudi malokatero berivo bolj podučno in vspodbudno kakor svetniško življenje.

»Bogoljub« je imel dosedaj navado, da je prinašal daljše popise kakega svetnika ali svete osebe.¹ Daljši popisi imajo to prednost, da se v svetniško življenje pogleda lahko bolj natanko, v podrobnosti, posamezna dejanja in čednosti, kar je posebno podučno. Imajo pa to napako, da so v listu, ki izhaja na mesec, preveč raztrgani. Zato smo se odločili, da pričnemo prinašati kratke življenjepise svetih oseb, za eno, kvečjemu za dve številki.

Katere življenjepise pa?

Velika zmota je misliti, da so svetniki živeli samo nekdanj, zdaj jih pa ni več. Nikakor! Svetniki so živeli v katoliški Cerkvi vedno, živé še in bodo živeli do konca časov. Bilo bi čudno, ko bi bila milost božja delovala takó čudovito samó v preteklih časih, zdaj bi pa naenkrat odpovedala.

Nedavno je izšla knjiga »Svetost katoliške Cerkve v 19. stoletju«. Tam je popisana cela vrsta sveto živečih oseb, ki so umrle v ravnokar minulem 19. stoletju (1800—1900). Ta knjiga je izšla v nemškem, češkem, francoskem, italijanskem, španskem in angleškem jeziku. V slovenskem pa bo »Bogoljub« prinašal vsak mesec po enega teh življenjepisov. Nekatere teh svetih oseb so že bile opisane ali v »Bogoljubu« ali kje drugod: sv. Klemen Hofbauer (umrl 1820), blaženi Janez Vianej (1859), Dominik Savio (1857). Teh ne bomo več opisovali, ko je še drugih dosti, ki še niso nič ali le prav malo znani. Proglašen za svetnika je izmed teh še malokdo; nekateri so že »blaženi«, o drugih se vrše še pre-

iskave, ki so dolgotrajne in silno natančne. Prva stopinja ali prvi pridevek, ki ga dobi taka sveta oseba, je »služabnik božji«, druga »častitljiv«, tretja »blažen« (takega smejo že po cerkvah častiti), četrta »svet«.

So pa med njimi ljudje vseh stanov: en papež (Pij IX), nekaj škofov, duhovniki, redovniki in svetni ljudje; moški in ženske; spoznavavci in mučenci. Razen navedenih štirih so bolj znani še ti-le: Katarina Emerih, Don Bosko, lurška Bernardka, škof Rudigier in tudi Gema Galgani (umrla že v tem stoletju, leta 1903.). Torej iz vseh stanov in rodov, kakor se bere na praznik vseh svetnikov iz razodejta sv. Janeza: »Potem sem videl veliko množico, katere nikdo ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, ljudstev in jezikov; stali so pred prestolom Jagnjeta, oblečeni v bela oblačila in palmove veje so bile v njih rokah.«

Pričnimo danes takoj z enim kratkim življenjepisom!

Francišek Maione.

Bog izbira svoje svetnike iz vseh vrst ljudi. Reveži, katerim so zaprti vsi zakladi sveta, dobé pri njem preobilnost neminljivega bogastva. Začnimo tudi mi s svetnikom-siromakom!

Francišek Maione je bil reven, neizobražen, telesno pohabljen, skoro vedno bolan in nezmožen za delo. Toda njegovo življenje ni bilo ne brez koristi in ne brez veselja. On je Bogu bolje služil in ljudem več koristil, kakor marsikdo, ki mu je »sreča« vrgla v naročje zdravja, moči, časti in bogastva.

Rojen je bil 2. oktobra leta 1840. v župniji Svete Anastazije v škofiji nolanski v južni Italiji. Oče njegov je bil reven delavec, in sinko ni dobil od domače hiše nobene druge dote kakor dobro krščansko vzgojo. V šolo ni hodil. V otroških letih ga je napadla »angleška« bolezen, ki mu je skrivila hrbtenico in pustila sploh veliko telesno slabotnost. Le z bergljami se je rev-

¹ Življenje Geme Galgani se je vlekle predolgo, kar ni krivda uredništva. Zato smo je opustili. Saj izide cel življenjepise menda še v posebnih knjižicah; tam ga bodo lahko dobili tisti, ki ga žele imeti. — V zalogi imamo še daljši popis Petra Damiana, očeta gobovcev, ki pride enkrat na vrsto.

ček pomikal naprej. Njegovo življenje je bilo nepretrgana bolezen.

Da bi si pohabljeni deček mogel vsaj za silo sam kruh služiti, ga je oče dal učiti čevljarstva. Zdravje pa se mu je od leta do leta slabšalo. V 16. letu starosti si je še nogo zlomil. Tedaj so ga prinesli v Neapelj v bolnišnico. Vsa skrb, da bi medlo telesce spravili k moči, je bila zastoj. Leto potem so ga prenesli v bolnišnico za neozdravljive. Bil je takrat star 17 let, in ravno toliko let je prebil tudi tukaj, skoro vedno priklenjen na posteljo. Bila so to leta najboljše blagoslova za njega samega in za njegove tovariše, neozdravljive bolnike.

Francek je ležal v bolniški dvorani, v kateri je bilo 127 postelj. S svojo čudovito potrpežljivostjo v strašnih bolečinah in s svojo neskaljeno veselostjo si je kmalu pridobil spoštovanje in ljubezen vseh. Ni bilo dolgo, pa je imel velik vpliv po vsi dvorani. Svoje globoke pobožnosti ni kazal, pa tudi ne skrival; in kmalu so videli vsi, da je ravno vera, ki mu daje tako moč in veselje v trpljenju.

Bolniško dvorano je imel za svoje polje, na katerem je mogel razodevati svojo gorečnost za zveličanje duš. Že samó njegov zgled je bil glasna pridiga. Znal je pa tudi prav spretno govoriti o božjih rečeh, ne da bi bil komu s tem nadležen ali vsiljiv. S svojimi bergljami se je pomikal od postelje do postelje ter spodbujal svoje trepeče tovariše k molitvi, zaupanju in vdanosti ter prejemanju sv. zakramentov. Prišlo je v zavod mnogo zastaranih grešnikov, in sam Bog vé, kolikokrat je Maione pomagal k spravi z Bogom. Če pa ni mogel s postelje, so pa drugi prišli do njega in se zbrali okoli njegove postelje ter poslušali njegovo prijetno prigovarjanje.

Kako lepa in prikupljiva je krščanska čednost! Ona naredi vesele in ljubeznive

celo osebe, na katerih oko ne najde nič kakor revščino in zoprnost. Ta ubogi pohabljenec, ki je bil ves nadložen, je bil presrečen sam in sreča za svojo okolico. Ker ni mogel nesrečnežev sam iskati, jih je Bog pripeljal v njegovo bližino. Siromak in bolnik in vendar — apostol. Zares močna duša je prebivala v tem revnem telesu, da je bil pri neznanskih bolečinah vedno takó zadovoljen in do zadnjega diha tako skrben za blagor svojih sotrpinov.

21. novembra l. 1874. je sklenil svoje sveto trpinsko življenje. Bil je star 34 let.

Kako velik je bil sloves njegove svetosti, se je pokazalo šele tedaj. Truplo njegovo so položili na pare v kapeli, in velika množica ljudstva je vrela neprenehoma skupaj, da je izkazala čast služabniku božjemu in da bi dobila kak spomin nanj. Rezali so mu proč lase in trgali kosce obleke. Celó prtene rute, s katerimi si je obvezoval rane, so imeli za dragocenosti. Tudi brez čudovitih dogodkov ni bilo.

Nekaj let po njegovi smrti je nadškofijstvo neapolitansko zaprosilo v Rimu, naj se prične preiskava o svetosti njegovega življenja, da se — če je volja božja — proglasi za blaženega.

To življenje nam priča, kako različna je sodba ljudi in sodba božja. Kdo bi takega revčka ne miloval; kdo med svetom se zanj zanimal, kdo mu pripisoval kako važnost! Kako majhen je tak človeček v očeh sveta, kako velik in srečen v očeh božjih! Samó to in toliko smo, kar in kolikor smo pred Bogom. Sodba sveta je prazna.

Prihodnjič pride življenjepis kakega mučenca, da vidite, kake junake mučeništva rodi mati katoliška Cerkev tudi v naših dneh.

Železnica v nebesa.

Odhod: Vsako uro.

Prihod: Kadar je Bogu všeč.

Koliko stane vožnja.

Brzovlak:

Krstna nedolžnost, mučeništvo ali izpolnjevanje evangelijskih svetov, duh zatajevanja in spokornosti.

Osebnivlak:

Pokora nad svojimi grehi, zvesto izvrševanje dobrih del: molitve, posta, miloščine.

Mešanivlak:

Izpolnjevanje božjih in cerkvenih zapovedi in stanovskih dolžnosti.

Tovornivlak (vozi jako redko):

Spreobrnjenje na smrtni postelji.

Opombe:

1. Retur-karte se ne dajejo.
2. Zabavni vlaki se ne vozijo.
3. Potniki se sprejemajo na celi progi in na vsaki postaji.
4. Nedolžni otroci, ki še niso pri pameti, ne plačajo nič.
5. Vsak vozni listek mora imeti pečat milosti božje.
6. Potniki naj ne jemljejo seboj ničesar drugega kakor dobra dela, če nočejo vlaka zamuditi ali pa se na predzadnji postaji (v vicah) na neprijeten način muditi.
7. Kdor vlak zamudi, ga več ne dobi.

Zoper nezgode na železnici.

Vzemi s seboj koreninice vere, zeleno listje upanja, rože ljubezni, vijolice ponižnosti, lilije čistosti, pelin kesanja, miro zatajevanja in les križa.

Poveži vse skupaj v zveženj z vrstico vdanosti, postavi v posodo molitve in daj, da zavrè na ognju ljubezni, zalij z vodo svetega veselja in zakrij dobro s pokrovom molčečnosti. — Pusti čez noč v luči svetega premišljevanja in vzemi od tega zjutraj in zvečer po eno škodelico. In živel boš dolgo življenje v popolnem zdravju.

Ta recept je vzet iz knjig izkušenega zdravnika sv. Bernarda in učenega botanika sv. Frančiška Saleškega ter iz najboljše lekarne: prebodene strani Jezusa Kristusa.

Prtljaga.

Da ne boste imeli s prtljago sitnosti, položite na dno vreče ponižnost; na to denite sveto pokorščino; še na to premišljevalno molitev, da si ž njo okrepite svoje moči. Prazne prostore napolnite z zatajevanjem. Zavijte vse skupaj v široki plašč gorečnosti za zveličanje duš, vzemite dežnik varstva božjega in pojdite naravnost k štacjonu hiše božje.

Približajte se tam okencu spovednice in vzemite tam listek, za katerega plačajte radi, kar se zahteva. Dajte si ga potem pri obhajilni mizi od Jezusa potrditi in potem se mirno podajte na pot. Medtem vam jaz stisnem roko in upam, da vas bom v nebesih zopet objel...

Angel miru.

Visoko gori nad zemskim hruščem, nad gromenjem topov in žvenketom orožja, tam v vedno svetlih višavah je plaval bel angel s srebrnimi peruti in zeleno palmovo vejico, — angel miru.

Kakor je nekoč očak Noe po strašnem vesoljnem potopu iz barke poslal belega

goloba na opustošeno zemljo, tako je poslal Bog angela miru na nesrečno zemljo, razdejano po bojnih vihrah, napojeno s človeško krvjo.

Golob je iskal suhega prostora, kamor bi sedel; a ker ga ni našel, se je vrnil v varno barko nazaj. Tudi angel miru je

splaval nazaj v dom večnega miru, prestrašen od bojnega krika in tuljenja granat.

Ob prestolu nebeškega Kralja miru je pokleknil. »Gospod« — reče s tresočim glasom — »tam doli ni prostora zame. Zemlja tône v krvi, dimu in ognju. Ko bi hotel stopiti na zemljo, bi očrnele moje peruti od dima, bi bila okrvavljena moja bela obleka s krvjo. Gospod! Miru ne poznajo zemljani več; na zemlji ni več prostora zame.«

Izraz žalosti in sočutja preleti obličje Gospodovo.

»Ljudstvo se mi smili,« spregovori milo. »O ko bi spoznalo, kar mu je k miru. Vrne se še enkrat doli in poskusi, morda te še kje sprejmó. Saj v milijonih src žari hrepenenje po miru.«

Pokorno se pokloni angel ter odleti zopet na zemljo.

Preplava prostrane, daljne bojne poljane. Pogled nanje ga navdaja z grozoto. Zemlja je vsa razorana. Globoki jarki jo preprezajo; nasproti mu zijajo votline, izkopane od granat. Tisoči topov blujejo gromeč ognjeno smrt.

Vojska divja ter zahteva nešteto žrtev. Narodi se obupno in srdito boré. Milijoni bojnikov se bijejo proti sobratom s krogami, bajoneti in minami. Stok in jok ranjenih, raztrganih, umirajočih napolnuje ozračje. Smrtno grgranje in bojni krik odmeva proti nebu. Potoke dragocene človeške krvi pije zemlja. Razdejanje, opustošenje povsodi! Od dima začrnele razvaline, razstreljene cerkve, razdejani domovi, samotni griči, nešteti grobovi padlih!

Milo zastoče angel, si zakrije obraz ter plava plaho odtod. Ah, tu ni prostora zanj! Vse dežele preplava, kjer divja bojni vihar. Toda povsod ista slika groze, strahu, smrti.

»Pohiteti hočem v dežele, ki niso zapletene v to strahovito borbo,« si misli angel; »morda vendar ondi dobim prostorčka zase.« Prihiti v takozvane »neutrálne« države, pa zopet razočaranje! Navidezno vlada v njih mir, toda v resnici so te dežele polne sovraštva, zavisti in strasti.

Množi z besedo in dejanjem podpihujejo vojni požar in sejejo srd.

Ne, tudi tukaj ni prostora zanj. Zato poleti angel iz okrvavljene Evrope preko širnega morja tja v »prosto« Ameriko, ki hoče biti zavetje miru in usmiljenja, ki trdi, da želi narediti mir ter vlivati olja tolažbe v potrta srca.

Poln upanja preplava angel deželo — toda sveta jeza mu razplamti srce. Pod seboj vidi mogočna prostrana poslopja z visokimi in vitkimi dimniki. In v teh brezštevilih tovarnah delajo ljudje in stroji z dobičkaželjno hitrostjo novo morilno orodje za nadaljno prelivanje krvi. Prvi možje v deželi govore lepe besede o miru, o človeških pravicah, o ljubezni, hinavsko molijo za konec vojske, a obenem pošiljajo ogromne množine morilnega orodja preko morja in tako podaljšujejo grozne borbe ter se maste s krvavim denarjem.

Hitro razprostre angel miru peruti ter odleti nazaj v staro Evropo.

Pride v kraljestvo otokov, odkoder je prišlo vse gorje. Tam so skovali črni načrt ter podkurili svetovni požar. Ozračje je ondi polno sovraštva, zavisti, napuha in lažnjivosti. Zato odleti angel hitro od tam, zakrivajoč svoje obličje.

Naposled prileti v osrednje dežele, ki jih obdajajo sovražniki kot gladni volkovi, pa se proti njim boré krepko in hrabro za svojo pravdo.

Je li tu morda zanj kaj prostora?

Preleti mesta in vasi ter visoke cerkve. Oči ljudi so objokane. Angela se poloti žalost, ko vidi toliko gorja in bridkosti, toliko srčnih ran; iz čistih oči utrne solza sočutja. Sivi starčki in mali otročiči žalujejo. Žene tarnajo nad smrtjo zvestih mož; matere jokajo za krepkimi sinovi, ki so padli za dom. Očetje žalujejo nad njimi, ki so bili njih ponos ter upanje družin.

Skoz dežele vidi angel teči potoke solz, v katerih tone sreča tisočerih.

V neko cerkev pogleda ter vidi trume ljudstva na kolenih. »Da pacem Domine!« tako se glasi od oltarja, »Daj mir našim dnevem, o Gospod!« tako ponavljajo starčki,

žene, otroci z vročimi zdihljaji. Angel se zaveseli: »Tukaj ostanem, ker me žele!«

Pogleda v obraze molečih. Toda na njih ne bere le vročega hrepenenja po miru, ampak tudi odločno voljo, vztrajati do konca, da si pribore stalen mir.

Toda sovražniki jim ne privoščijo tega miru. Čas še ni prišel.

vsod mlake krvi. Na tisoče beguncev išče novih domov. »Uboغو slovensko ljudstvo!« šepne angel.

Sedaj poleti angel v izdajsko deželo, z obrazom obrnjenim k solncu, da bi ne videl Kajnovega znamenja na njej...

»Večni Rim!« šepne.

V večno mesto pohiti, v središče kr-

Padli junaki.

Jožef Hrovat

Alojzij Osojnik

Leopold Šribar

Jožef Hernah

Alojzij Lopič

Janez Kolar

Z zdihljajem in vendar z iskrico upanja razprostre angel zopet svoje peruti ter hiti proti jugu preko slovenskih dežel, tja čez Kras in preko deroče Soče... Groblje mu režé nasproti, gole stene štrle kvišku; cerkve goré, gozdi so požgani. Kraško skalovje je oškropljeno s človeško krvo, po-

ščanstva, kjer sedi častitljiva oseba v bellem ornatu na sv. Petra stolu.

Tu je gotovo dom miru! Pri papežu, edinem prijatelju miru, more angel miru najti varstvo in zavetje.

Iz oči papeža žari hrepenenje, da nakloni mir svetu. Samo besede miru je do-

slej govoril ter razprostiral roke k blagoslovu. Z očetovsko ljubeznijo prosi, kliče, roti narode, naj naredo konec groznim morijam. Mnogi poslušajo željno očetovske besede. A drugi zopet jih nečejo slišati ter se boré dalje v divjem sovraštvu.

Doslej njegova prizadevanja še niso uspela. Toda to ne oplaši očeta krščanstva. On moli dan za dnem k božjemu Kralju miru, naj pošlje nesrečnemu človeštvu zopet mir, ki ga svet dati ne more.

Z žalostjo vidi angel, da še ne more tu trajno ostati. Spoštljivo položi palmovo vejico v beli roki mirovnege papeža ter splava proti solncu.

Na zemlji ni prostora zanj; zato hiti nazaj k Očetu miru in ljubezni.

Pa se spomni one srečne noči, ko je pred malo manj kot dvatisoč leti z drugimi angeli veselo prepeval: »Hvala Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji, ki so dobre volje.«

Da, da! Samo ob jaslicah božjega Zveličarja, pravega kralja miru, najde mir svoje bivališče; tu se narodi zopet lahko spravijo in pomiré.

Človeštvo je završlo Njega, kralja miru in tône zato v lastni krvi. Nazaj k Njemu! Njegove mile zapovedi naj zavladajo povsod, pa se bo vrnil tako zaželjeni mir med narode.

V oni blaženi noči, ko se je rodilo božje Dete, je vladal po vesoljni zemlji popoln mir; zaprto je bilo v Rimu vojno sveetišče.

O milo Dete božje, Kralj miru, prešini z žarom svoje božje ljubezni od sovraštva razpaljena srca, da vzljubijo zopet Tebe in si dajo poljub miru! Vrni se nazaj, ti zlati čas ljubezni! Zapojo naj tvoje angelske trume v sinjih višavah zopet veselo oznailo:

Mir ljudem na zemlji!

Pisma vojakov.

I.

Ne veste, dragi bralci, kako je nam vojakom dolgčas po bolnišnicah! Kako željno čaka vsak pošte in kako napeto posluša, ali bo klican. Tudi jaz sem danes poslušal, ali bo kaj za mene. Kako so mi oči zažarele, ko sem zagledal svojega zvestega »Bogoljuba«! Prvo je vselej najdražje, to velja tudi glede zaželjene pošte. Torej »Bogoljub« je prvi, ki me je obiskal iz drage domovine. Zato pa: Pozdravljen moj zvesti prijatelj! Dosedaj sem ti bil vedno zvest, ostanem pa tudi v prihodnje. Sedaj za novo leto ti pa voščim mnogo sreče in blagoslova pri tvojih bralcih, da bi nauke ne samo brali, ampak jih tudi izpolnjevali. Vrh tega pa da bi imel v novem letu še enkrat toliko naročnikov kot sedaj, kar po mojih mislih ni pretirano. — Morebiti se v novem letu še kaj vidimo ali pogovorimo. Sedaj pa najsrčnejši pozdrav vsej slovenski domovini! — Tvoj zvesti Ivan Š.

II.

Tropava, dne 1. decembra 1916.

Prav resne se mi zde prve vrstice v zadnjem »Bogoljubu«. Kaj bo z naročnino ali listom. Da pokažem svojo zvestobo, četudi se

zavedam, da nisem poklican za mešetarja med listom in naročniki, zato pa tudi naravnost povem, da držim z »Bogoljubom«. Ne bo nam povšeči, če se list zmanjša. Rajši vidimo, da se naročnina zviša na 3 krone. Za tak list kot je »Bogoljub«, to ni preveč, še zlasti sedaj ne, ko nima denar nobene ali tako malo vrednosti. Če greš enkrat manj v gostilno ali najmanj dvakrat, pa imaš list. Ali če si dekle kupiš en predpasnik ali svilen ruto manj v letu, pa ga imaš. Oziroma če daš dnino enega dneva, pa ga imaš celo leto, ki te bo kratkočasil in učil. Sicer takim, ki jim je kaj za list, to itak ni potrebno, drugim se pa tako zdi škoda vsakega vinarja za časopise.

Vojska bo marsikaj predrugačila. Povsod bo treba več odločnosti. Posebno mi katoličani se bomo morali bolj tesno skleniti, bolj strniti naše vrste, predvsem pa poglobiti naše versko življenje. Nič ni slabšega kot tista brezbriznost, ki se toliko opaža. Ni zadosti, da je kdo krščen, pa misli, da je kristjan.

Mi Slovenci se štejeemo, da smo dobri katoličani. Marsikateri doma tudi tako misli. Če pa greš po svetu, pa vidiš, da so drugi narodi morebiti še boljši. Tako sem bil v Tirolah, ko je bilo naš vse živo okrog hiše, notri je pa

hišni gospodar s svojimi glasno molil sv. rožni venec. Bili smo na Kranjskem tudi dalj časa, pa nisem enkrat slišal, kvečjemu pred jedjo prav malomarno en očenaš. Lansko leto in letos sem imel priliko opazovati Poljake. Zjutraj in zvečer sem jih videl poklekniti poleg postelje in lepo moliti. To se ne vidi pri vojaki pogosto, zato je pa bolj razveseljivo. Kaj pa Kranjci? Ti so pa žalibog glasni v kletvil Z žalostjo rečem, da menda noben narod ni tako surov in ne pokaže tako malo olike in dostojnosti kakor ravno naš. Ali je to tista vernost našega naroda, in to kažemo sedaj po svetu? Kaj si bodo mislili drugi o nas? Zato pa, kdor ljubi naš narod, — na krov! »Bogoljub« je pa v prvi vrsti poklican, da vzame prav ostro krtačo in temeljito krtači. Mi pa se ga oklenimo kakor močna četa in to sedaj v prvi vrsti, da ga naročimo. I. Š.

III.

Spodobi se, »Bogoljub«, da ti slovenski vojaki 7. lov. bataljona pišemo z bojnega polja, kako se nam tu godi. Nedelje poznamo le po pratiki. Molimo pa vsak dan po svojih močeh. V devetih mesecih smo bili tako srečni, na smo prejeli enkrat sv. obhajilo. Bilo je sredi avgusta, ko je prišel k nam g. vojni kurat. Ker vsled bližine sovražnika ni bilo moči iti k spovedi, smo dobili vesoljno odvezo. Vsi do zadnjega smo bili med službo božjo pri sv. obhajilu. Sv. maša se je darovala v priprosti duplini, podobni betlehemske, kjer se je rodil Zveličar sveta. To duplino je z veseljem odstopil naš stotnik. Kajne, dragi »Bogoljub«, da je bilo lepo videti, ko je pristopil k sv. obhajilu najprej divizionar, za njim major, nato drugi ofi-

cirji, nazadnje pa mi. Med celo slovesnostjo je močno deževalo, kar nam pa ni prav nič motilo verskega miru in navdušenja. Navdušeni smo se nato vrnili vsak k svoji puški. Po tem slovesnem dnevu smo postali bolj navdušeni za bogoljubna dela. Čula se je skupna molitev sv. rožnega venca. Zvečer se zberemo v kaki podzemeljski duplini, malo pomolimo in se porazgovorimo. Tudi se je spomnil naš podlovec Vinko Koren, da smo napravili lično kapelico. V zemljo smo skopali rov, ga okrasili z izrezki brezovega lesa ter ga posuli z lepim belim peskom. Znotraj smo razpostavili svete razglednice in podobe raznih svetnikov in Matere božje, ki so nam jih poslali ali dali za spomin naši dragi. Zvečer smo prižigali svečke. Kapelica nam je bila v tolažbo in celo pohvaljeni smo bili zaradi nje, ko je ogledoval g. stotnik okope. Padlim tovarišem smo postavili lično pokopališče in nekdanji vrtnar je okrasil gomile s cveticami, stezice smo posuli z belim peskom in na vsako gomilo smo postavili brezov križ z napisi. V sredi božje njive smo postavili 8 metrov visok križ iz bele brezovine. Žalostnega srca smo morali zapustiti prijetne okope ter iti naprej proti sovražniku, toda zapuili smo v Boga, ki nas je toliko časa obvaroval. Ti pa, dragi »Bogoljub«, sporoči pozdrave svojim bralcem od njihovih tovarišev na bojnem polju.

† Leopold Šribar,

rojen leta 1895., iz Brezovske gore pri Krškem, je padel dne 18. junija 1916 pri Premolonu na italijanskem bojišču. Za svojim edinim sinom žalujejo starši in petero žalostnih sester. Naj Ti bo tuja zemljica lahka!

† Ernest Mlakar.

Sestošolec — gojenec misijonske družbe; padel pri Gorici 16. avgusta 1916.

Obris njegovega krepostnega življenja — po njegovih zapiskih priobčuje A. P.

1. V vrtu Majnikove kraljice.

Bilo je v majniku leta 1914. V četrtem razredu I. državne gimnazije v Ljubljani so pisali slovensko nalogo. Smeli so si tvarino prosto izbrati. Ernest Mlakar si je iz-

bral nenavadno vsebino: »V vrtu Majnikove kraljice«. Pisal je dobresedno takole:
»Oh, kako lepe sanje sem imel nocoj!
Spal sem. Kar se dotakne mojega čela

nežna roka: pred mano stoji lep mladenič v beli obleki in mi zašepeče: „Pojdi z mano; Kraljica me je poslala k tebi, da te peljem v njen vrt“.

Vstal sem, se hitro opravil in stopal za mladeničem. Pot je bila dolga. V začetku je bila še lepa, brez težave sem hodil. Ali kmalu se je zožila in ostro trnje mi je oviralo hojo. Vedno bolj je bila pot zaraščena, z vedno hujšim trnjem je bila posejana. Noge sem imel že vse krvave. Vedno težje sem hodil in že sem mislil, da ne bom mogel naprej. Tedaj mi je mladenič, ki je pred mano stopal, podal svojo roko in z njegovo pomočjo sem lažje hodil. „Kmalu bova na koncu poti,“ mi je rekel v tolažbo. Tedaj se je trnje neverjetno namnožilo in strupene kače so mi zastavljale pot ter sikale srdito proti meni. Ali z mladeničevo pomočjo sem se ognil vsakemu strupenemu piku. Izmučen sem došel do konca poti...

Z visokim zidom obdan vrt je stal pred mano. Mladenič me je peljal k vratom, jih odprl in me peljal za roko noter. Nikdar še nisem videl tako lepega vrta! Najprijetnejši vonj mi je zadišal nasproti — vonj najkrasnejših cvetlic. Na obeh straneh poti so se razprostirale gredice z najrazličnejšimi cvetkami. Na prvi so cvetele vijolice; oh, koliko lepše so tiste od navadnih vijolic! Na drugi so bile plemenite vrtnice, rdeče, bele, pisane, in tako na vsaki gredici posebne cvetlice.

Vse gredice sem si bil z mladeničem že ogledal; le ene še ne. Še k tisti me je končno peljal. Stala je sredi vrta. Kako lep pogled je bil na to gredico, kako prijeten vonj cvetlic na njej — belih lilij! Stopil sem bliže: na sredi gredice sem zapazil beloblečeno Gospo, ki je negovala lilije in se sredi med njimi veselila. Ko sem se približal, je obrnila svoje mile oči name in se mi sladko, nebeško nasmejala. Prosil sem jo, da bi smel vedno v tem lepem vrtu ostati. Odkimala je in rekla: „Ni še čas, a kmalu bo prišel. Za enkrat pojdi še nazaj v solzno dolino; bodi stanoviten!“ Pri teh zadnjih besedah me je miloproseče pogledala. Raz-

umel sem jo. Z njenim dovoljenjem sem še utrgal na vsaki gredici po eno cvetko in potem zapustil vrt.

Zopet sem bil med trnjem, zopet so mi strupene kače zastavljale pot; hujše in groznejše so sikale strup proti meni. Ali cvetlice iz vrta Majnikove kraljice so imele to moč, da mi nobena kača ni mogla kaj hudega storiti. In vesel, miren, brez strahu sem stopal med kačami po trnju, spominjač se njenih besed: „Ni še čas, a kmalu bo prišel.“

To je bila Mlakarjeva šolska naloga.

Gospoda profesorja je ta naloga iznenadila. Zapisal je pod nalogo: »Je li to lastna tvorba, reminiscenca, reprodukcija?« Navajen je bil lepih nalog, ki mu jih je izvršil ta dijak, a take naloge tudi od Ernesta Mlakarja ni pričakoval. In morda Ernest sam ni prav vedel, da piše preroške besede: »Ni še čas, a kmalu bo prišel«. Morda sam ni slutil, da se nebeška Vrtnarica, kakor je Ernest tako rad nazival Marijo, že pripravlja, da ga presadi iz doline solz v svoj nebeški vrt.

Bilo je dan po Marijinem vnebovzetju, dobri dve leti po tej zagonetni nalogi, ko je naš Ernest prišel kot vojak v strelski jarek pri Gorici. Predse, na rob, si je postavil Marijino podobico, ob njej puško; tako je popolnoma mirno sedel in pisal, kakor poroča njegov tovariš. Kar prileti 15-centimeterska granata v njegovo kritje in ga smrtno zadene.

Prikazen iz četrte šole se je torej izpolnila. Ernest je odhitel v vrt Brezmadežne. Prosil je Marijo, da bi smel vedno v tem vrtu ostati, tako je zapisal v nalogi; takrat mu je prošnjo odklonila, sedaj je bila izpolnjena njegova iskrena želja.

Otrok Marijin, blagor ti!
Končan je boj, telo počiva
in duša večni mir uživa.
Nad zvezdami se zdaj raduješ,
po svetu zlobnem ne žaluješ,
nazaj srce ti ne želi,
otrok Marijin, blagor ti!

Ljubezen nam narekuje, postaviti plemenitemu mladeniču skromen spomenik z objavo njegovega krepostnega življenja. Naloga ni težka, treba nam je objaviti le njegove zapiske: iz teh bo spoznal lahko vsak, kaj je bil pokojnik!

Dodatek uredništva.

Če se zdaj spomnimo na njegovo šolsko nalogo — ali se nam ne zdi to čudno »naključje«? S profesorjem vred moramo vprašati: Ali je to lastna tvorba, reminiscenca, reprodukcija? To je: Ali si je to sam izmislil, ali kje je dobil te misli? Ali se te popisane lepe sanje ne vjemajo prečudno s tem, kar se je Ernestu v resnici prigodilo? Ta lepi vrt in lepa Gospa — to poznamo dobro. Pa to trnje in te kače, ki

jih je bilo vedno več, a se jih je srečno obranil — ali niso to težave in skušnjave, ki jih je imel v vojaškem stanu, pa jih je srečno premagal? In te besede: »Ni še čas, da prideš v lepi vrt, a kmalu bo prišel« — ali se niso res izpolnile? ... Ali morejo biti take sanje in taka naloga golo naključje?... Ali ne sklepamo po pravici, da je bela Gospa svojemu ljubemu otroku, sveto živčemu mladeniču razodela, da ga bo kmalu k sebi vzela, med lilije, ki vekomaj okoli nje cveto? ... Ali trdimo torej preveč, če rečemo, da Bog ravno take, dobre in najboljše, namenoma kliče k sebi? ... Ali pa je treba potem domačim kaj žalovati, če njih sinovi in bratje pridejo v tak lep vrt, kjer sami žele vekomaj ostati? ...

Vzorna družabnica.

V spomin pokojni Mariji Gričar, članici Marijine družbe v št. Rupertu na Dolenjskem.

Ker je bila vzorna družabnica in najboljša agitatorica »Bogoljuba«, želimo, da prinese te skromne vrstice njej v spomin in v zgled vsem hčeram Marijinim.

Pokojna je bila rojena leta 1887. Že v ljudski šoli je bila vsem otrokom zgled marljivosti, rednosti in lepega obnašanja. Po dokončani šoli se je naučila šivanja. Ker je bila vestna in nadarjena, je postala kmalu najboljša šivilja; znala je spretno slediti modi, a kar je pri tem poglavitno, nikdar ni hotela uporabljati tega pri šivanju kmečkim družinam, ampak le ime-nitnejšim osebam. Pri navadnem delu pa se je držala vedno zlate srede. Njeno geslo je bilo: obleka mora biti prikrojena stanu primerno, pa to res dovršeno. Predvsem je sovražila razno-barvne ustavke in okraske; če že mora biti, naj bo z blagom iste barve. In pri tej svoje odločnosti je bila vedno preobložena z delom. Često je svoje nazore priporočala tudi mlajšim šiviljam, s pristavkom: »Poslušaj svet izkušene šivilje in ne bo ti žal. Imela boš dovolj dela in ohranila si boš mirno vest.« Tudi sama je bila v obleki vedno priprosta, a posebno snažna in redna.

S šestnajstim letom je vstopila v Marijino družbo in ji ostala zvesta do zadnjega. Z besedo in dejanjem je pospeševala vsako dobro stvar.

Bila je posebno goreča častilka Najsvetejšega. Od šolskih let pa do zadnje bolezni je ni

brez važnega vzroka nikdar manjkalo pri skupni molitveni uri. Sveto obhajilo je vedno pogosto prejemala. In kako zgledno je bilo njeno obnašanje v cerkvi! Kot angel je klečala vedno nepremično s sklenjenimi rokami; ob štirideseturni pobožnosti in celodnevem češčenju kar po več ur, in se skoro ni mogla ločiti od cerkve.

Petje je bilo njeno največje veselje. Ker je bila dobra sopranistinja in nekaj let cerkvena pevka, se ni zadovoljila s tem, da je vabila in zbirala dekleta k družbenim pevskim vajam in molitveni uri, ampak je hotela tudi šolsko mladino s petjem privedi k njemu, ki je rekel: »Pustite male k meni, ker njih je nebeško kraljestvo.« Pred kakimi osmimi leti je začela zbirati otroke v društveni dvorani in jih učila petja; potem jih je povabila k molitveni uri. V obilnem številu so se odzvali in bilo je res lepo, ko se je vsako nedeljo dvigala glasna molitev in petje iz nežnih otroških grl pred tabernakelj. Ko je potem ona odšla v samostan, se je to lepo delo nadaljevalo, dokler ga ni ustavila gotova ovira. Po vrnitvi pa je zopet pričela. Zadnje leto je prevzela tudi vodstvo Mar. vrtca. Bila je pa tudi kot nalašč za to. Šibke postave, tihega a prijaznega značaja, bila je kot otrok med otroci; z njimi je molila, prepevala in igrala ter jih z lepimi nauki vodila k Jezusu in Mariji. Posebno vesela je bila, ko so letos o pustu pričeli ob nedeljah popoldne

s pevskimi vajami za družbo, a le par nedelj se je veselila z nami, ker jo je kruta bolezen priklenila na dom.

A kot za petje, tako je bila tudi pri igrah med vsemi najboljša. Ne le, da je sama dovršeno nastopala, prevzemala je često tudi nadzorstvo pri skušnjah, kadar č. g. voditelju ni dopuščal čas. Noben trud ji ni bil prevelik, da se je za predstave vse potrebno pripravilo in dvorana okrasila. Vse obleke, kar jih imamo za igre, so večinoma njeno delo, za katero je zahtevala le malo ali nič plačila. V tem oziru je bila vzor požrtvovalne društvene članice.

Kakor pa je bila v družbi vesela in živahna, je vedela, da je vse na svetu le goljufiga in prevara; zato je pred šestimi leti zapustila domačo hišo in odšla v Maribor k šolskim sestram, da bi posvetila svoje življenje edino le Bogu. Ostala je v samostanu par let kot kandidatinja in napravila izpit za učiteljico ročnih del. Par tednov pred preobleko pa je zbolela in morala je iti domov. Okrevala je zopet, vendar nazaj ni mogla. Zato pa se je s ponovno vnemo oklenila Mar. družbe; bila je izvoljena tudi kot pomočnica v predstojništvo. Zadnji dve leti je vodila odsek za časopise in le nje zasluga je, da ima sedaj družba naročenih 100 Bogoljubov, nad polovico več kot prejšnja leta. Vneto je delovala tudi za apostolstvo sv. Cirila in Metoda in še ob smrti je volila precejšnjo vsoto za misijone.

Ker je edini brat odšel na vojsko — očeta

je zgubila že v zorni mladosti — in je ostala sama z materjo na precejšnjem posestvu, se je kljub šibkemu zdravju z občudovanja vredno spretnostjo in marljivostjo oprijela kmečkega dela. Zadnjo zimo pa so njene moči opešale in bolezen, ki je pustila svoje kali v pljučih, se je povrnila. V boleznini je silno veliko, a potrpežljivo trpela. Skrbno se je pripravila na smrt, kajti zavedala se je, da le ena smrt in ena sodba nas čaka, potem pa pride večnost. Dan pred smrtjo je iz rok č. g. voditelja še enkrat prejela Jezusa, katerega je v življenju toliko ljubila in se 27. septembra zjutraj ob 6. uri, kakor upamo, z Njim na veke združila. Kljub slabemu vremenu je bil pogreb zelo lep, obilni udeležbi zlasti Marijine družbe in tretjega reda.

Ob odprtem grobu so se č. g. voditelj v prelepih besedah še enkrat hvaležno poslovili od nje, spominjajte se vsega, kar je pokojna storila za Marijino družbo in Marijin vrtec, za izobraževalno društvo in za Orla, za vojake in Rdeči križ, za kar, upamo, že uživa plačilo pri Bogu. Solze so nam polnile oči in glas je zastajal, ko smo pele slovo ob grobu njej, ki je bila toliko časa duša vsega družbinega petja in naša zvesta tovarišica.

Ona brez dvoma že prosi pri Bogu za napredek Mar. dr., me posnemajmo njen zgled. Ne strašimo se nobene zapreke in bodimo zveste, delavne članice naše marijanske organizacije!

Delajmo z večjo gorečnostjo za misijone!

Zakaj misijoni tako počasi napredujejo.

Skoraj zgrozil bi se človek, če sliši, da je na svetu izmed 1500 milijonov ljudi samo šestina katoličanov. Pet šestin človeštva še vzdihuje v smrtni senci nevere ali krivo-verstva. Kako je to mogoče, da je našlo v skoro 2000 letih po Kristusu šele okrog 200 milijonov ljudi pot do prave Cerkve? Saj je vendar ena kapljica Gospodove krvi vredna toliko, da zadostuje za odrešenje celega sveta. Odkod torej navidezno tako majhen uspeh?

S tem vprašanjem se dotaknemo velike skrivnosti o božji previdnosti. Vzrok, zakaj toliko narodov še ni prišlo do prave vere, ni morebiti ta, kakor da bi Bog hotel nekatere narode izključiti od prave vere, temveč to, da je Bog našel med kristjani tako malo sodelavcev, ki bi hoteli nesrečnikom prinesiti sadove odrešenja. Delovanje božje v kraljestvu milosti je podobno njegovemu delovanju v naravi. Bog hoče, da mi rabimo obleko, živež in drugo, kar potrebujemo za življenje. Toda on nam

teh reči ne daje kar naravnost, že pripravljenih, narejenih; on je dal le naravi postavo, zemljo je obdaril z rodovitnostjo, rastlinam je dal rast, ljudje pa morajo zemljo s a m i o b d e l o v a t i, pridelke spravljati in predelovati. Božja volja je tudi, da se učimo znanosti in umetnosti; toda on hoče, da se učimo eden od drugega in da se vsak zraven pošteno potruži. — Ravnotako je pa tudi božja volja, da pridejo vsi ljudje do spoznanja resnice in da se zveličajo; toda ljudje morajo z njim s o d e l o v a t i, da se izpolni njegova volja. To sodelovanje je za ljudi same tako veliko odlikovanje in tako sveta dolžnost, da Bog raje pripusti, da se sveta vera počasneje širi, kot da bi človeku vzel to sodelovanje.

O ko bi bili hoteli ljudje vedno sodelovati pri tem velikem delu! Ko bi ne bilo nikoli učiteljev krivih ver: nobenega Arija, nobenega Lutra, nobenega Trubarja, in ko bi ne bili sovražniki božji uničili toliko misijonskega dela, bi ne bila prišla do resnice samo ena šestina človeštva, temveč gotovo že pet šestin! Toda tudi sedaj moramo reči: Ko bi ne bilo sv. Frančiška Ksaverija, Petra Klaverja, Friderika Baraga in Ignacija Knobleharja in toliko drugih misijonarjev, ki so se tako neutrudno borili za razširjanje prave vere in se še trudijo, bi bilo število vernikov še dokaj manjše.

Toliko je torej odvisno od sodelovanja človekovega! To je prvo, kar moramo pomniti in vpoštevati. In drugo: Mi v s i m o r e m o in moramo sodelovati. Čeprav ne moremo iti sami v daljnje kraje, moremo pa morebiti podpirati misijone posredno — z d e n a r j e m. Eno pa moremo vsi: Z m o l i t v i j o izprositi revnim paganom milosti božje, zakaj tudi za misijonsko delo velja oni stari rek: »Prazno je delo brez žegna z nebes!«

* * *

Poglejmo sedaj nekoliko v nasprotni tabor, čigar veliko misijonsko delovanje se ne dá tajiti. Ta pogled nas bo vzpodbudil, da bomo v službi prave vere več delali, več žrtvovali, več molili kakor doslej.

Kako delajo za misijone drugoverci.

Katoliški misijoni se imajo zahvaliti za svoj sijajni napredek v 19. stoletju ustanovitvi misijonskih družb. Previdnosti božji se moramo predvsem zahvaliti za ustanovitev »Družbe za razširjanje sv. vere« v Lijonu na Francoskem že leta 1822. Podobne ustanovitve so: Dejanje sv. Detinstva; družba sv. Petra Klaverja, ustanovljena v Solnogradu, in mnogo drugih manjših družb. Dohodki teh družb pa zaostajajo daleč za dohodki, ki jih izkazujejo protestantske misijonske družbe. Po celem svetu razširjena »Družba za razširjenje sv. vere« je dobivala v zadnjih letih po 6—7 milijonov kron, Dejanje sv. Detinstva po 3—4 milijone kron, dohodki drugih družb malokdaj presegajo vsoto 200.000 kron.

Primerjajmo nekatere podatke glede denarnega stanja protestantskih misijonskih družb!

Na Angleškem in v njenih kolonijah je okoli 330 misijonskih družb. Najvažnejše so: »Misijonska družba« v Londonu, »Družba za razširjanje evangelija« in družba metodistov. Dohodkov imajo nekaj manj kot 50 milijonov kron na leto.

Približno enako visoko cenijo dohodke ameriških protestantskih misijonskih družb (zveza baptistov, prezbiterijancev itd.). Prišteti moramo še dohodke 24 nemških, 22 nizozemskih, 10 švedskih, 10 norveških in 4 danskih misijonskih družb. Dohodki vseh teh družb presegajo velikansko vsoto 100 milijonov kron na leto! In vse te vsote dobivajo skoro edino iz darov in zapuščin zasebnih dobrotnikov.

Kako je mogoče potom zasebnih zbirk spraviti skupaj tolike vsote? Najprej moramo opozoriti na to, da je v mnogih deželah skoraj v s a k protestant član kake misijonske družbe; imajo mnogo odsekov, prirejajo slavnosti in zbirke; razen tega izdaja vsaka družba svoje glasilo in se poslužuje za svoje delovanje tudi drugih časopisov. Letna članarina znaša po nekaterih družbah 25, da, celo 50 kron. Zelo so razširjeni domači nabiralniki, ki jih morajo oddajati

vsako četrletje. Tiskovine izdajajo v velikanskih iztisih. Knjige prodajajo večinoma ceneje kot nje same stanejo; zgubo, ki je s tem združena, bogato odvaža vpliv, ki ga ima razširjanje spisov na znesek zbir.

Tako je navdušenje za misijone v nasprotnem taboru. Večkrat igrajo pri tem

delovanju vlogo posvetni nameni; pri nas pa sili in bodri ljubezen do Jezusa in do njegovega kraljestva na zemlji. Ali je zato preveč, če rečemo:

Vsakdo naj daruje vsako leto kak dar za misijone med pagani!

Po svetu.

V zadnjem konzistoriju je sv. oče Benedikt XV. zopet povzdignil glas za mir, obžaloval množino zla, pod katerim ječi človeštvo ter iznova grajal krivice, ki se gode na tej zemlji. »Molimo k Bogu,« je rekel, »v zaupanju, da nas usliši in da nam kmalu zažari zarja zaželjenega miru!«

Semenišča na Nemškem so se med vojsko močno izpraznila. V Avgsburgu je bilo poprej 140 gg. bogoslovcev, zdaj jih je 15; v Monakovem prej 87, zdaj 8; Freising prej 174, zdaj 29; Passau prej 80, zdaj 8; Regensburg prej 185, zdaj 18; Speyer prej 65, zdaj 4; Würzburg prej 90, zdaj 6. — Izmed bogoslovcev, ki so na bojišču, jih je padlo že 147.

Tiranstvo prekucuhov. V Meksiki so že par let neznosne razmere, pod katerimi trpi zlasti katoliška Cerkev in nje duhovniki. Kar izvemo, sicer ni veliko, ker znajo framasoni preprečiti, da preveč ne pride v javnost, kaj počenjajo njim uslužbeni organi. Kar slišimo, je tako strašno, da spominja na preganjanje v prvih stoletjih krščanstva. Danes so — kakor beremo — vsi meksikanski škofje ali v zaporih, ali so se pa umaknili iz dežele. Nadškof iz mesta Michoacan je moral preoblečen kot pastir bežati. Po petdesetdnevem trudapolnem begu je šele mogel priti do meje Severne Amerike. Nadškof iz Durango je bil že ob pričetku revolucije pridržan v zaporu, potem izpuščen, slednjič pa zopet vržen v ječo, dasi je že 70 let star. Škofje iz Michoacana, Guadalajare in Meksike, ki so v inozemstvu, so obsojeni na smrt. Katoliški duhovniki so izročeni strašnemu pritisku in odrtiji. V Zacatecas je bilo zaprtih 35 duhovnikov. General Villa je zahteval 100 tisoč pezet (pol milijona kron), da bi jih izpustil. S trudom in z največjo požrtvovalnostjo je prebivalstvo tega mesta spravilo denar sku-

paj. Niso pa bili izpuščeni, marveč so jih prepeljali na mejo Severne Amerike. Značilno pa je, da samo katoličane tako zatirajo, dočim so pripadniki krivih ver in drugoverci sploh nemoteni in se jim nič ni zgodilo. — Drugače je v južnoameriških državah, kjer uživa katoliška Cerkev povečini vse svoboščine in pravice.

Po domovini.

O našem novem cesarju Karlu in cesarici Citi se sliši toliko lepega, da se moramo res zahvaliti Bogu, kajti po milosti božji imamo vladarja, ki smo ga katoličani lahko resnično veseli. Iz dni, ko je ležal rajni cesar Franc Jožef I. na mrtvaškem odru, omenjamo samo dve reči: Ko sta Nj. Veličanstvi cesar Karel in cesarica Cita prišla »kropit«, sta oba pokleknila ob mrtvaškem odru. Cita je molila na glas rožnivenec, cesar je pobožno odgovarjal. — Prvo, lepo, spodbudno in ganljivo dejanje pa, s katerim je pričel cesar Karel vladati, je bilo, da je takoj prvo jutro po smrti cesarja Franca Jožefa skupno s pobožno Cito pristopil k mizi Gospodovi ter tako pri Kralju vseh kraljev prosil pomoči sebi in izročil svojo vladu v roke božjega Vladarja. Po takih poročilih imamo pričakovati od našega novega vladarja najboljšega.

† **Cesar Franc Jožef I.** je tisti torek dopoldne (22. novembra), ko je čutil, da mu moči pešajo, sam zaprosil spovednika ter je nato z globoko pobožnostjo prejel sv. obhajilo. Ko se mu je proti večeru stanje poslabšalo, mu je dvorni župnik dr. Seidl podelil zakrament sv. poslednjega olja. Cesar je umrl s križem in rožnim vencem v roki.

Nepričakovan uspeh. Dne 8. decembra pred dvema letoma je pokojni cesar pred čudodelno podobo »Matere božje z nagnjeno glavo« posvetil svojo vladarsko hišo in vso monarhijo

brezmadežni Devici in presv. Srcu Jezusovemu. Od takrat se je v vojski vidno obrnilo na bolje. Meseca maja nato je bila ruska sila zlomljena pri Tarnovu. — In letos? Prav pred praznikom Brezmadežnega spočetja je došlo veselo sporočilo, da je padlo glavno mesto Romunije, ena največjih trdnjav: Bukarešt. Daj Bog, da bi ta veliki uspeh pospešil nagnjenje za mir in končanje hudih dni.

Škofovsko posvetovanje na Dunaju. Od 22. do 27. novembra so imeli avstrijski škofje pod predsedstvom kardinala olomuškega dr. Skrbenskega skupna posvetovanja. Predvsem so pretresavali vprašanje mladinske vojaške organizacije.

Cesar Karel je sprejel vse avstrijske škofe dne 1. decembra v posebni avdijenci. Škofje so imeli skupna zborovanja ter so se obenem udeležili pogreba cesarja Franca Jožefa I. Dan nato so se poklonili novemu cesarju.

Pri slovenskih škofih. Naši katoliški slovenski in hrvaški visokošolci na Dunaju so se o priliki škofovskih posvetovanj poklonili našim škofom. Sprejeli so jih nadškof dr. Sedej in knezoškof dr. Jeglič, škofa dr. Mahnič in dr. Karlin. V ganljivih besedah so cerkveni knezi navduševali naše visokošolce za katoliško-narodne vzore.

Duhovske zadeve. Umeščen je bil g. Ivan Opeka na župnijo Sp. Tuhinj. Na njegovo mesto v Komendo je prišel kot kaplan g. Ivan Černilec iz Preserja. G. Ivan Vindišar, doslej kaplan v Semiču, je nastavljen kot tak v Preserju.

Odlikovanje. Naš rojak č. g. Hubert Rant, vojaški divizijski župnik, je bil odlikovan z vitežkim križcem Franc Jožefovega reda z vojnim okraskom.

Dunaj. Slovenska služba božja (pridiga in litanije) je vsako drugo nedeljo v mesecu ob 3. uri popoldne v XV. okraju, Pouthongasse, cerkev sv. Antona. — Shod za slovenska dekleta je vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol štirih popoldne v lavretanski kapelici avguštinske cerkve, I. okraj, Augustinerstraße 7. Vhod skozi zakristijo. Ta shod je namenjen posebno slovenskim dekletom, ki so doma zapisane v Marijini družbi; povabljene so pa slovenska dekleta na Dunaju sploh. — Za begunce ima slovensko popoldansko službo božjo č. g. dekan dr. F. Knavs vsako nedeljo (izvzemši drugo nedeljo v mesecu) in vsak praznik ob 3. uri popoldne v X. okraju, Quellengasse 154 (blizu protestantovskega pokopališča). — Sv. spoved v slovenskem jeziku se lahko opravi po vsaki slovenski službi božji. Slovensko se izpoveduje dalje: v cerkvi sv. Mihaela, Michaelerplatz, vsako soboto zvečer in v nedeljo zjutraj, ravno tako

ob praznikih; kdor želi med tednom opraviti slovensko spoved v tej cerkvi, naj se oglasi v zakristiji. Spovedniki čč. gg.: c. in kr. kaplan dr. J. Ujčič, Tomaž Klinar, Gregor Žerjav. Dalje se spoveduje slovensko: cerkev presv. Srca Jezusovega, Sacre Coeur, III. okr., Rennweg 31 (spoveduje č. g. Prijatelj); dalje: cerkev čč. gospodov misijonarjev (lazaristov), VII. okr., Kaiserstraße (spoveduje č. g. Geršak).

Marijine družbe.

Mladeniška Marijina družba v Selcih. Najprej iskren pozdrav vsem starim in mladim mladeniškim Marijinim družbam. Mi, ki smo oddali v tem vojnem času že 68 članov v cesarsko službo, se prištevamo starim. Navadili smo se živeti pod Marijino zastavo, nikakor pa ne naveličali. V domači fronti nas je ostalo še vedno 69 in naša rezerva — 30 kandidatov — nas zagotavlja, da se bodo naše vrste še izdatno pomnožile. Za čas vojske smo ustanovili »Častno stražo« presv. Srca Jezusovega. Dnevne ure smo si med seboj porazdelili tako, da nekako neprestano stražimo ter darujemo molitve, dela in trpljenje vseh članov, zlasti vpoklicanih, na oltar presv. Srca Jezusovega. Bolj živo pa se vpoklicanih članov spominjamo ob mesečnih shodih in ob vsakomesečnem skupnem sv. obhajilu. Marijinemu varstvu jih izročamo, in ker vemo, da njena pot, četudi drži morda skozi trpljenje, vodi varno v nebesa, zato se ne čudimo, da je tudi iz naše družbe 5 članov ujetih, 5 pogrešanih in že 6 mrtvih. Marijino varstvo sega tudi onkraj naše domovine in onkraj groba. Člane, ki so umrli v vojski, naj imenoma navedemo, da se jih tudi vpoklicani družbeniki bolj živo spominjo v molitvi, če jim morda »Bogoljub« pride v roke. **Umrli so:** Mesec Jožef, Češnjica, 8. sept. 1914; Jakob Pogačnik, Kališe, 18. jun. 1915; Anton Šolar, Topolje, 27. nov. 1915; Janez Megušar, Rudno, 18. jan. 1916; Valentin Nastran, Studeno, 3. jul. 1916; Anton Rant, Dolenjavo, 11. sept. 1916. Vsi so bili dobri člani Mar. družbe in za vsemi nam je hudo. Vsemogočnemu je dopadlo, da jih je poklical k sebi v letih mladeniškega zdravja in moči. Pa zavest, da so umirali pod mogočnim in skrbnim varstvom Marijinim, nas tolaži z veselimi upanjem, da so srečni in nas čakajo v nebeški Marijini družbi. Bodí jim večni mir! Vi pa, ki še čakate na vrnitev, ostanite zvesti Mariji! Lepo pozdravljeni!

Dunaj. Dne 3. decembra smo imele slovenska dekleta na Dunaju v starodavni avguštinski cerkvi svoj mesečni shod. Ker je bila ta nedelja ravno pred praznikom Brezmadežne, smo

ponovile pri tem shodu slovesno posvečenje; tudi v tujini hočemo vedno ostati zveste hčere Marijine. — Navzočih nas je bilo veliko število, tudi precej begunk z Goriškega. A na Dunaju je še dovolj deklet, ki ne vedo za te shode. Naj bi se jih udeleževale vse, ki jim je na srcu ljubezen do Marije in skrb za lastno zveličanje. — Tak shod za dekleta je v Avguštnski cerkvi (L., Augustinerstraße 7) vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol štirih popoldne.

Darovi.

Za misijonsko zvezo. Po č. g. Ant. Komlanec, kaplanu v Kranju, 118 K.

Za paganskega otroka z imenom Janez. Neimenovan 25 K.

Za paganske otroke. Neimenovan 4 K 30 v.

Za najpotrebnejše misijone. Neimenovan 1 krono.

Za bosenski misijon. Neimenovan 20 K.

Za »Krščanski Detoljub«. Neimenovan 4 K.

Za popravo božje poti na Sveto Goro. Jožef Breclj iz Zapuž 30 K.

Za cerkev v Rajhenburgu. Neimenovan 7 K 40 vin.

Za kapelico ob potu na Krn. A. Stankovič, Radovica, 11 K.

Za popravo božje poti na Sv. Višarje. Jožef Breclj iz Zapuž 30 K.

Za »Apostolstvo sv. Cirila in Metoda«. Dekliška Marijina družba v Čemšeniku 141 K 48 vin.; Marijina družba na Bledu (po Alojziji Gradišar) 21 K; Marijina družba v Križankah 56 K; župnija Št. Jernej 28 K; Stranje 4 K; Knežak 28 K 40 vin.; Sv. Križ pri Kostanjevici 70 K; Janez Pečolar 5 K; Kovor 20 K; neimenovan 100 K.

Naročnikom na Ogrskem, Hrvat-skem, v Bosni in Hercegovini

letos ne prilagamo nikakih položnic, ker se »Bogoljub« v teh deželah po novem letu ne bo mogel več naročati naravnost pri upravništvu v Ljubljani, ampak ga bo moral vsak naročiti edino lena svojem domačem poštnem uradu. Vse podrobnosti o tem mu bodo pojasnili na domači pošti, kjer sedaj list prejema. Naročniki naj torej ne pošiljajo nove naročnine v Ljubljano, ne po nakaznicah in ne po položnicah, ampak naj naročijo list na svoji domači pošti.

Udom bratovščine za umirajoče

bodi naznanjeno, da sprejemne podobice s pravili še niso izdelane. To pa zato, ker je bratovščina (pri nas) nova in je treba še s cerkvenimi oblastmi in z osrednjim vodstvom bratovščine urediti, da se kanonično pravilno vpelje in odpustki dobé. Udje pa se medtem že lahko nabirajo in na namen bratovščine molijo. In to je glavna stvar! Ravno zato, ker je potreba molitve tako velika, vabimo in pozivljemo k pristopu, četudi sprejemnic še ni. V enem ali dveh mescih bodo gotove in se udom dopošljejo. Medtem pa se ravnajte po pravilih, tiskanih v številki 9. preteklega leta.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ta list je končan 12. decembra; zato vse, kar je prišlo pozneje ali šele zadnji čas, ne more biti objavljeno; pa tudi nekaj prej poslanega mora počakati. Darovi za Bosno in Definstvo prihodnjič; prostora zmanjkalo. — Č. P. B., Kalksburg. Vaše želje ne umemo dobro, kakega priporočila ali vsaj naslov želite? Prosimo, blagovolite še enkrat sporočiti. — M. M. Da, da, žigarski zvonovi prav milo pojó ali so peli:

Kje pač milejše zvoni
v spodnji deželi štajarski
kot ti zvonovi žigarski.
Peli ljubkó, mično in lepó,
da vesel poslušal jih vsakdo;
oh, žal, da vzeli so slovo
zvonovi žigarski.

Toliko naj bo, da bodo bralci prepričani, kako lepo so peli žigarski zvonovi; ostale kitice bo pa vendar »pohrustal« nesrečni koš. Lepo pesem »Slovo od zvonov« prinesemo v prihodnji številki.

Iz Skocjana pri Mokronogu je pa poslana pesmica, ki vabi in pozivlje k naročbi na »Bogoljuba«. Za koliko bi se marsikje število naročnikov še moglo in moralo pomnožiti, priča pesmica: V družbi nas skoro je tristo deklet — a »Bogoljuba« le nekaj čez šestdeset. Potem pa pravi:

Draga dekleta, ne strašite se,
četud' za eno kronco podražil se je.
Katera pa morda noče ga brati,
bo morala v nebesih za vrati klečati.
Zatorej, dekleta, naročite ga vse,
pa plačajte tiste tri kronice.
Dobro berilo tud' nekaj velja,
več kot cele gore zlata.

Najtoplejše bodi priporočena
za naročbo tudi

Urejuje jo urednik Bogoljuba.
Izhaja vsak mesec. Stane 3 K.

'Zlata doba'

V novem letu bo razširila svoje delovanje; pisala bo zoper pijančevanje in vse podobne napake, ki kvarijo naše ljudstvo: nenravnost, surovost, kletev in kajenje pri mladini; pospeševala pa zdravstvo in dobrodelnost.

Da bo pa dosegla svoj namen, se mora razširiti mnogo bolj kot doslej. Kakor ponekod, tako naj bi bilo povsod: naročeno naj bi jo imelo po več oseb ali hiš skupaj in naj roma od hiše do hiše, iz rok v roke!

Naročite si jo sami in nabirajte zanjo naročnikov! S tem mnogo pripomorete k dobri stvari.

zakramente, opravijo kake pobožne vaje na čast brezmadežni Materi božji, da nekoliko zadoste za razžaljenja, storjena Materi božji, in molijo po namenu sv. očeta. — Tretjerednikom vesoljna odveza.

7. Nedelja, prva v mescu. Udom rožnovenske bratovščine trije popolni odpustki: 1. če v bratovski kapeli molijo po namenu sv. očeta; 2. če so pri mesečni procesiji; 3. če v bratovski cerkvi nekaj časa pobožno molijo pred izpostavljenim sv. Rešnjim Telesom. Popolni odpustek: a) udom bratovščine presv. Srca Jezusovega; b) onim, ki nosijo višnjevi škapulir.

14. Nedelja, druga po razglasenju Gospodovem. Kjer se danes (n. pr. v ljubljanski škofiji) obhaja slovesnost praznika presv. Imena Jezusovega, se dobi danes tiste odpustke, ki so navedeni za 2. dan tega mesca.

16. Torek. Sv. Berard in tovariši. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

21. Nedelja. Sv. Družina. Popolni odpustek udom družbe krščanskih družin, kjer se danes ponovi posvetitev sv. Družini.

23. Torek. Marijina zaroka. Popolni odpustek udom družbe krščanskih družin.

25. Četrtek. Spreobrnjenje sv. Pavla. Popolni odpustek udom bratovščine preč. Srca Marijinega.

28. Nedelja, zadnja v mescu. Popolni odpustek vsem, ki trikrat na teden skupno molijo sv. rožni venec.

30. Torek. Sv. Hijacinta. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

31. Sreda. Zv. Ludovika. Popolni odpustek tretjerednikom kakor 1. dan.

Ravnokar izšlo:

'Veliki cesar'

Poljudno spisana knjižica o blagopokojnem cesarju Fran Josipu I. Knjigo krasi obilo krasnih slik. Cena izvoda 1 K, po pošti 10 vin. več. Dobiva se v **Katoliški bukvarni v Ljubljani** in tudi v drugih knjigarnah po deželi. Slovenci, sezite po njej!

2902

Nikakega zobobola

več, nobenih noči brez spanja. „Fides“ lajša bol pri vseh zobeh kakor tudi pri najtrdovrat. revmat. zobnih bolečinah, kjer so odrekla vsa sredstva. Pri neuspehu denar nazaj! Cena K 1-50, 3 tube K 4-50, 6 tub K 5-50. — Nikake zobne praline več. Snežno bele zobe dosežete z ELTA zobnim fluidom. Takojšnji učinek. Cena K 2, 3 st. K 5. KEMENY, Kaschau I. post. pr. 12-Z. 49 Ogrsko.

1433

Vam plačam, ako Vaših kurjih očes, bradavic in trde kože, tekem 3 dni s korenino, brez bolečin ne odpravi

Ria-Balsam. Cena lončku z jamstvenim pis-mom K 1¹/₂, 3 lončki K 4-50, 6 lončkov K 6-50. Stotine zahvalnic in priznanic. Potenje nog, rok odpravi Ita-prašek. Cena 1¹/₂ K, 3 skatljje 3¹/₂ K. KEMENY, Kaschau (Kassa) I, poštni predal 12/49, Ogrsko.

8 vinarjev

(za 1 dopisnico) Vas stane moj glavni cenik, ki se Vam dpošlje — na zahtevo brezplačno. —

Prva tovarna ur **JAN KONRAD**,
c. in kr. dvor. založnik Brůx št. 1556 (Česko.)

Nikel ali jeklene ure na sidro K 7—, 7—, 8—,
Vojno-spominske nikeln ali jeklene ure K 11—,
K 2—, armadne radji ure iz niklja ali črta K 12—,
Mnoge vrste srebrne tloskopi, remont, ure s sidrom K 19—,
K 20—, Budilke, stenske in ure na stojalo v veliki
izbiri po nizkih cenah. Letno pisarno jamstvo. Po-
sila po povzetju. Zamena dovoljena ali denar nazaj.

Razširjajte „Bogoljuba“!

Bogata zaloga 546

šivalnih strojev, koles, pisalnih strojev

pri

Ivan Jax & sin

Ljubljana,

Dunajska cesta 17.

Liudska posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v Ljubljani, v lastnem domu Miklošičeva cesta št. 6, nasproti hotela „Union“ za frančiškansko cerkvijo sprejema hranilne vloge vsak delavnik dopoldne od 8—1 in jih obrestuje po

➔ **4 1/2 %** ➔

brez odbitka rentnega davka, katerega plačuje zavod sam za svoje vložnike, tako, da dobe le-ti od vsakih 100 kron čistih 4 krone 50 vinarjev na leto.

Vloge v „Ljudski posojilnici“ so popolnoma varno naložene, ker posojilnica daje denar na varna posestva na deželi in v mestih.

„Ljudska posojilnica“ sprejema vloge tudi po pošti in daje za njih vplačilo na razpolago pošne položnice. Sprejema tudi vloge na tekoči račun ter daje svojim zadružnikom posojila proti vknjižbi z amortizacijo ali brez nje, na osebni kredit (proti poroštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo najboljše.

Rezervni zakladi znašajo okroglo K 800.000.—

Stanje hranilnih vlog je bilo koncem l. 1915 23 milijonov kron.

Dnevnik:

„Slovenec“

stane po pošti prejemam:

celoletno	K 26—
polletno	„ 13—
četrtletno	„ 6-50
mesečno	„ 2-20

Sobotna izdaja celoletno 7 kron.

KATOLISKA TISKARNA

V LJUBLJANI

sprejema v tisk vsakojake
tiskovine od preproste do
najfinejše izvršitve. —